

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN NAPONTA DÉLUTAN.

Szerkeszti: SINGER MIHALY.

MAI SZÁMUNK 3 CENT.

VIII. Évfolyam. 58. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, PA., PHIL'DELPHIA, PA., SZOMBAT, 1911 ÁPRILIS 29-én.

VIII. Year. No. 58.

CSODADOKTOROK.

A "Szabadság" az ujságok erkölcs-tanáról.

A mult heten a postahatóságok megkeresésére az Egyesült Államok törvényszéke letartóztatott három ugynevezett csodadoktor...

Mireánk, tanultabb magyar emberekre nagy szegény, hogy ezektől a piézaktól mi nem bírtuk a népet megszabadítani...

Nemesek ezt írja Kohányi Tihamér, de azt is, hogy a "Szabadság" eme csodadoktorok hirdetésait mindenkoron viszantastotta...

Igy ír a "Szabadság". A való, az igazság azonban más. Igaz, hogy a "Szabadság" a legrégibb ujság, de éppen mert a legrégibb...

Tudtukkal Kohányi Tihamér ur az "Amerikai Magyar Szövetség"nek is elnöke. E szövetség alapszabályaiban határozottan kimondatik...

Kohányi Tihamér ur ezt nem tette meg, de miután maga is feleszedeggette a "Collins", a "Landes" s még a jó ég tudja, hányfajta csodadoktorok pénzét...

Lehet, hogy az, amit Kohányi Tihamér művel, — becsületes dolog. Lehet, hogy mikor egy nagy lap szerkesztője, a legöregebb lap szerkesztője...

Mi ugy tudjuk, hogy az ilyenfajta verseny elítélendő még akkor is, ha a verseny eszközei a "legnagyobb", a "legrégibb" s "legbeesületesebb" magyar ujság szerkesztőjének agyában születtek meg.

Mást is tudunk. Kohányi Tihamér volt az, aki 4 évvel ezelőtt egybenhívta a lapszerkesztőket Pittsburgba, s megalakították a lapszerkesztők s ujságírók egyesületét.

Ez az egyesület megalakult. — s ezzel be is fejezte működését. Nagy kár. Az, mert hiszen az amerikai magyarságnak nem egy kérelme, de több lapra van szüksége. A magyarságot közelről érdeklapra, de több lapra van szüksége.

Tudtukkal egy lap se okolta Kohányi Tihamért azért, hogy a Gőzele Árpád, a Tomesányi József, a Riffi Gyula, a Kail Árpád, a Korláth Mihály szókótt bankárok hirdetésait éppen ugy leközlölte, mint a többi lapok. Nem mondotta senki, hogy a "Szabadság" mint a többi lapok...

te. Kohányi Tihamér ur azonban a többi lapokat gyanusítja, a többi lapok szerkesztőit állítja a nép elé bünbáknak, mikor a csodadoktorokat lezárják.

Bárhogy ezirrázunk is Kohányi ur viselkedését, nem lehet más az ítéletünk, mint az, hogy jellemtelen dolog az, amit Kohányi Tihamér eszelepszik. És, hogy az amerikai magyarság milyen hazafiamraméltó helyzetben van, hogy a magyarságot milyen emberek vezetik, arra már szomorubb példa bajosan akadhat, mint az, hogy ugyanaz a Kohányi Tihamér akarja az ujságírókat, a többi lapkiadókat itt is, otthon is befektetni, aki éveken keresztül leghűségesebb hirdetője volt a csodadoktoroknak.

A csodadoktorok nyakán ott a kés. Az amerikai hatóságok elbánnak velük, a "Szabadság" szerkesztőjének megkérdése nélkül is. A csodadoktorok hát eltűnnek, de ezzel nem szűnik meg a csodák. Mert nem a csodálatos dolog, felteszem, az, hogy Kohányi Tihamér elhisi, hogy lapjában, a "Szabadság"-ban a legkőrmönfontabb, s legjellemtelenebb hazugságokat le lehet közölni anélkül, hogy azért felszólalának, hogy észrevénne a nép, hogy milyen tudva hazudik a legnagyobb lap szerkesztője? Hát nem-e világraszóló esoda, hogy az ily tudva hazudó lapnak, s az ilyen lap szerkesztőjének hisz a magyar nép?

En hinni akarom, hogy Kohányi Tihamér az amerikai magyarok érdekeit ezentul önzetlenül fogja képviselni. Hinni akarom, hogy Kohányi Tihamér ezentul tisztességes eszközökkel harcol a magyar érdekért, s nem akarja a vele egy műhelyben dolgozó ujságírók becsületét kőrmönfont hazugságokkal a nép előtt befektetni, de ahelyett kezét fog a vele egy munkát végző ujságírókkal, s kezét-kézbe téve kiveteli a népet a futóbankárok, a csodadoktorok, s a svindler-részvénytársaságok karmaiból.

Kohányi Tihamér ur birtokában van a legőregebb lap, — s ugy hiszünk, hogy tapasztalatainak végtelenségéig ezentul nem hazugságok költésére, de mindannyiunk érdekeinek megvédésére fogja fordítani. Ne prédikáljon vizet nekünk az, aki még azt se válogatja meg, hogy milyen bort iszik, csak, — ... iszik ...

PERÉNYI BÉLA.

U. I. A magunk részéről ehhez a cikkhez a következőket kell fűzünk: A Bevándorló küzdött éveken át a csodadoktorok garázdálkodásai ellen s közben laptársunk, a "Szabadság", mely most nagyban veri a mellét, vigan leközlölte a hirdetések és vigan vágta szebre a pénzeket. Mi igenis közöljük Collins hirdetését s kezdjük közölni akkor, amikor ez az orvosi intézet tisztázta magát a bíróság előtt. A "Szabadság" mindig közölte. A "Szabadság" efferditi az igazságot, mikor azt állítja, hogy a postahatóság most indított vizsgálatot Collins ellen. Ez egyszerűen nem igaz. Hanem vizsgálatot indított a Landes, Hartman és Universal Medical Society ellen s mint mindent, ugy ezt a hirt is, három nappal a Szabadság híradata előtt hozta a Bevándorló. Ne beszéljen tehát elevelandi laptársunk a new yorki magyar lapokról az ő kirohanásában, hanem maradjon meg szépen az igazság mellett. Mi a Szabadság belügyeivel és üzleti dolgaival, amennyiben ezek belügyek és üzleti dolgok, már csak azért s foglalkozunk, mert azok sem bennünket, sem közönségünket nem érdeklik. Azt azonban nem engedhetjük meg, hogy a Szabadság akarjon ujságírói és ujságkiadói erkőlestant kiadni — mások számára, annál kevésbé engedhetjük meg, mert a Szabadság tényleg leközlölte a hirdetések, melyek a család jellegét hordják magukon. Ine egy szemelvény a Szabadság legutóbbi, április 27-iki számából, hatodik oldal, negyedik hássz:

Cigány Béla, new yorki jósno, szemelni ügyben vagy részesség ellen bunalommal fordulhat hozzám; bármint ügyben pontosan eljárók, házasság és válási ügyekben szintén eljárók. Bármely országban fogadok, jósolok, levélileg is. 190 East 3rd Street, New York.

Híres jósno, tenyér- és kártyából megmondja a mult és jövődőt és tanácsot ayujt. Fogad 9-től 9-ig, vasárnap is. Mrs. Violet, 214 E. 20 St., 2-3 Ave. közt. I. em., ajtó 5, New York. Telephone: 2761 Gramercy.

Gőzele bizalommal fordulhat hozzám bármilyen szexuális és házassági ügyben, biztos sikerrel végezek, ugy kifőnlváltak egybehozok. Fogadok nőket és férfiakat 9-től este 9-ig. Levelekre is válaszolok. Tamásy, 529-531 E. 16 St., Ground floor, New York.

A Szabadság, mely ily hirdetések leközlő a hatodik oldalon, elég arzáttalan a második oldal második hásszóján ezeket írni: "Lapot, bármely lapot, csak pénzzel nem lehet fenntartani, mert sem olvasókat, sem hirdetőket vásárolni nem lehet. Egy lap alapja nem a pénz, de azon bízalom, s az a mult, amelyet hosszú évek munkájával lehet megteremteni. A "Szabadság" kivárta ezt az időt, s mert kivárta, van módjában a hirdetések között is válogatni, felelte áll azon lapoknak, amelyek a multban nem azon az alapon dolgoztak, nem akartak szenvedni a jövő reményében, de hogy nagyokat husszanak, telerakták hásszójukat rossz hirdetésekkel. Tévedni egyes hirdetések felvételében lehet, de tudatosan venni fel a közönség ártalmára, félrevezetésére szolgáló humbug hirdetések, visszaélés az olvasó közönség bizalmával, s ez akkor, amikor, megboszulja magát."

Tisztelt laptárs, mi ont ily körülmények között komolyan nem vehetjük.

A BEVANDORLÓ szerkesztője és kiadóhivatala.

AZ ERDŐ HALOTTJA.

Nécert gyanusítanak a gyilkossággal.

Lakewood-ból, N. J. arról hoz tudósítást egy távirat, hogy ott gyilkosság áldozata lett Charles Turnerné nevű nő szabónő. Szerdán tünt el a lakásáról, azóta az egész várost és környékét hiába kutatták fel érte, míg végre tegnap megtalálták a holtestét a város mellett levő kis erdőben. A negyven esztendőst élt, erőstermetű nő teste tele volt sebesüléssel, a koponyája szétrozsoltva.

Turnerné aki a lakewoodi Gould-féle birtok egyik alkalmazottjának a felesége volt, szerdán délelőtti elment hazulról, hogy egyik megrendelőjének ruhát szállítson haza. Az erdőn ment keresztül és ott érte a gyilkos támadás, amelynek áldozata lett.

A szörnyű tett elkövetésével egy nécert gyanusítottak, akit tegnap el is fogtak a Lakewood-tól nyolcz mérföldnyire levő Farmingdaleban. De nem volt ellene bizonyíték, tehát szabadon engedték, több gyanus nécert ellenben megfigyelés alatt tartanak.

TAFT SIKERE.

Londonban elfogadták Taft elnöknek a választott bíróságra vonatkozó javaslatát.

Szenzációs hírt hoz a táviró Londonból: a Guildhallban, a londoni városházán, népgyűlés volt tegnap, amelyen elfogadták Taftnak, az Egyesült Államok elnökének a választott bíróságokra vonatkozó javaslatát.

London város polgármestere, a lordmayor elnökölt az ő historiai nevezetességű skarlátszínű ruhájában a gyűlésen. A jobbján Asquith miniszterelnök, balján pedig a volt angol miniszterelnök, a konzervatív ellenzék jelenleg való vezére, Balfour, és kivülkint ott volt az elnöki asztalnál Anglia politikai, társadalmi és egyházi előkelőségének színe-java.

Asquith és Balfour lelkes szavakban dicsőítették Taft javaslatát, és megállapították, hogy az a civilizáció új határkövét jelenti. A gyűlés határozatot hozott, amely szerint szívesen állnak az eszme szolgálatába, amely a világébkét segíti elő.

A határozat nagy lelkesedést keltett, amely csak fokozódott Balfournak Taft javaslata mellett mondott beszéde alatt.

PÉNZEK A VIZBEN.

Anglia új Dreadnoughtja. Barrow-in-Furness, Anglia, április 29. Ma becsátották vizre Anglia legújabb hajóóráását, melynek "Princess Royal" nevet adtak. A hajó a világ legnagyobb hadihajója. Úrtartalma 26.360 tonna, gépei 70.000 lóerőt fejtenek ki. Óránként legkevesebb 28 esomót kell megtennie. Felkészülése 13.5 inesz ágyukból áll.

VÁLSÁGOS HIR.

Hivatalosan is beismerik, hogy Ferencz József állapota súlyos

Bécsi kábeltávirat jelenti, hogy Ferencz József a bécsi helyorségnek mai, április 29-iki tavaszi szemléjén nem vesz részt, hanem Ferencz Ferdinánd trónörökösét bízta meg a helyettesítésével. A hír, amint a jelentés hírül-hozza, általános nyugtalanságot kelt nemcsak Bécsben, de Budapesten és az egész magyar-osztrák monarchiában egyaránt, mert hibonyitva és hivatalosan is elismerve látja benne mindenki, hogy Ferencz József állapota, semmiképp sem kielégítő.

Ismeretes, hogy az uralkodó soha el nem mulaszt katonai parádét és mostani betegsége óta is folyton-folyvást hangsúlyozták a hivatalos jelentések, hogy okvetetlenül részt fog venni a bécsi tavaszi katonai szemlén. Nem találtak ugyan hitelt ezek a hivatalos erősítések, de azért mégis volt bennük valamelyes szuggató erő. Most, hogy dr. Kerzl vezértörzsorvosnak, a király udvari orvosának leghatározottabb tilalmára mégis lemondott az uralkodó, tisztában van a közvélemény, hogy mennyi értéket tulajdonítson ezzel a ténynel szemben a hivatalos és félhivatalos ezafolólépek fecsegésének, amelyek örökösen azt ismételtették, hogy Ferencz Józsefnek semmi komolyabb baja nincs.

Három tőnből is megállapítható, hogy az aggyastán súlyosan beteg. Elsőb, hogy budapesti látogatása elmarad, másodsor, hogy a neki olyan kedves katonai parádézástól távol kell tartania magát, harmadsor — és ezt tartják legkomolyabb érvenek — hogy Péter szeb király látogatását sem fogadják Budapesten, bár ennek a vizitnek a legapróbb részletei is pontosan meg voltak már állapítva.

A szeb király elmaradt látogatása, amint már egy tegnapi jelentés is mondta, rendkívül nagy zavarba hozta a hivatalos köröket. A bécsi udvarhoz közelálló és mindig jól informált "Freundenblatt" például, amely napokig az uralkodó betegségeinek ezafolólásával foglalkozott, most, hogy Péter király látogatásának elmaradását Szerbiának a magyar-osztrák monarchia ellen való agitációjával próbálták megokolni: egyszerre ösintészték ellenük kap, és azt írja feltűnő helyen, hogy Ferencz József beteg és tartózkodnia kell minden munkától.

Most már tehát a hivatalos körök is belátják, hogy nem lehet szövetségességgel az ur történeté tenni a tényt, hogy a magyar-osztrák monarchia aggy uralkodója komolyan beteg.

HOMÁLYOS A KÉP. AMERIKAI TOLVAJOK.

A Burns-detektíviroda "működése." Látogatásukkal megtisztelték a magyar fővárost.

Tegnap közölt híreink után lényeges változás nem történt a los angelesi dinamiterénylet vádlottjaival. Ok hallgattak és hallgatnak a vádlók is.

A sok apró hír közül egy kiemelkedik és az egész ügynek kezd egy kissé tisztább képet adni. Burns detektívönök tudatta Fredericks indianapolisi kerületi ügyvésszel, hogy McManigal nem volt az ő alkalmazottja: Burns egyuttal azt is tudatta, hogy neki a Llewellyn Iron Works ellen elkövetett dinamiterényletről előzetes tudomása volt. Ha ezen a cépasón tovább kutatunk, akkor mihamarább ki fog derülni, hogy Burns volt a merénylet spiritus rectorja, McManigal az eszköze és a többiek esetleg — de még nagyon kérdéses ez az esetleg — az áldozatok.

A legmodernebb rémregény-írók nem tudnak annyi gaszágot összefantázni, amennyit ez az egy pör egymagában már eddig is napvilágra hozott. Indianapolisan az a gyárosok örömmámorban usznak: azt hiszik, hogy most a szakszervezetek tönkre vannak téve és hogy örömmüknek "cash money"-ben is kifejezést adjanak, összegyűjtötték eddig majdnem — tízezer dollárt! A milliomas gyárosok tízezer, a szegény munkások — százezreket! Az Egyesült Államok összes kerületének a parlamenti képviselői levelet fognak kapni a kerületi munkásoktól, amelyben felszólítják őket, hogy a McNamara elrablását ügyben állást foglaljanak.

A délelőtt folyamán sürgönyi értesítés jött Rochesterből, N. Y., hogy McNamara a mult év szeptember 25-én egy ottani szállodában tartózkodott. Ott nappal kétszöb történt a merénylet. Így tehát fizikailag lehetetlen, hogy McNamara Los Angelesben lehetett a tett elkövetésekor.

BANKÁROK.

Bankcégeket helyekhez honfordulhatnak pénzbetétek ből.

ALLAM. KOHNE, 15 William Ave., New York.

BANKHÁZA, 1847 E. 10th Street, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

ALLAM. Elkő Nemzeti Bank, 150 Broadway, New York.

A BEVÁNDORLÓ

A BEVÁNDORLÓ

A LEGFÜGGTLENEBB, LEG-JOBBSZERKESZTETT AMERIKA MAGYAR

NAPILAP

MEGJELEN MINDEN DÉLUTÁN HÁROM ÓRAKOR A LEGFRISSEBB HIREKKEL ÉS A LEGVÁLTOZATOSABB TARTALOMMAL. KAPHATÓ NEW YORKBAN EGY CENTÉRT MINDEN ÚJSÁGELÁRUSÍTÓNÁL.

A NAGY SZÁM

MELYNEK ÁRA HÁROM CENT, TIZENKÉT OLDALRA TERJED ÉS MELLÉKLETE A MAGYAR

SZÉPIRODALOM

GYÖNGYEIT TARTALMAZZA. HANGULATOS :: KÖLTÉME NYEK, SZEBBNÉL-SZEBB EL-BESZÉLÉSEK ÉS SZÓRAKÖZ-TATÓ CZIKKOK SÜRÜ EGY-MÁSUTANBAN VÁLTIJK FEL EGYMÁST.

NEW YORKBAN

EZ A NAGY SZÁM SZOMBAT DÉLUTÁN KAPHATÓ MINDEN ÚJSÁGELÁRUSÍTÓNÁL.

A BEVÁNDORLÓ

NEM CSAK A LEGJOB, DE A LEGOLCSÓBB MAGYAR NAPILAP A VILÁGON. VIDÉKRE EGÉSZ ÉVRE, POSTÁN HÁZ-HOZ SZÁLLITVA EGÉSZ ÉVRE CSAK

3 DOLLÁR

ELŐFIZETÉSI DIJAK POSTA-UTALVÁNYON VAGY AJÁNLÓTT LEVÉLBE IGY KÜLDENDŐK:

A BEVÁNDORLÓ

322 E. 72nd STREET NEW YORK, N. Y.

... INGYEN ...

"A BEVÁNDORLÓ" NAK 1911-RE SZÓLÓ NAGY KÉPES

NAPTÁRÁT

MELY KÉTSÉGTELENÜL A LEGTARTalmasabb ÉS LEG-ÉRTÉKESEBB NAPTÁR.

A barlanglakó magyarok.

Ötszáz magyar munkás hihetetlen nyomorságáról értesítik a budapesti "Az Est"-et. Magyarországi legdurvább jármegyéjének egyik legvagyonosabb községéből, a bácsmezei Títeltől. A község lakóinak tízrésze földalatti lyukakban, u. n. lagunokban él. Százhuszonhárom ilyen lagun van a titeli várhegy oldalában; ezekben szülnének az emberek százai, s közöttük korai halálra szánt gyermekek.

A két-három méter széles üregekbe még nappal is tapogatózva lehet bemenni. Napfény ide be nem hatol. A beszivárgástól és főzéstől nedves falról piszkos folyadék esőpog. Kenyér, liszt vagy ételmaradék pár óra alatt penészes. Ebben a gőztől, füsttől, penésztől dohos levegőben 10-12 férfi, nő, gyermek is tengődik.

Évek óta folyamodnak ezek a nyomorultak a községhez, a vármegyéhez, főispánhoz, miniszterhez, hogy legalább a miniszter megbízottját küldjék oda. Hiába nem kértek sem a községtől, sem a vármegyétől egyetlen fillér segítséget, semmi kedvezményt; vállalják a törlesztési részleteket teljesen, csupán az építést vállalja vagy a község, vagy a vármegye.

Mindkét helyen elutasították őket. Hiába támogatta kérésüket Fernbach Károly volt főispán végül maga a földművelésügyi miniszter, följárván a törlesztésre évi 2 százalékos államszegélyt; két községi és két vármegyeyi határozat bizonyítja, hogy Magyarországon, a Bácskában, 500 magyar munkáson más nem segít, vagy az isten, vagy Amerika.

Titel a Duna-Tisza-Béga egyesülésénél Magyarországi egyik legnagyobb forgalmú kikötője. A szomszédos Horvát-Észlavoniá szágallatában a magyarság végvára. A 21 km. távol Nagybeaskereket és az 50 km. távol Ujvidék közötti idegen nyelvű tengerben az egyetlen erősebb magyar nyelvsziget. Ötezerhátszáz lakosa közül nem egészen ezer a magyar anyanyelvű s ezek közül 500 az utolsó négy évtizedben idevándorolt magyar munkás.

Ezek folyamodtak már két ízben a községi képviselőtestülethez, hogy a munkálakásokról szóló törvény alapján emberi hály-lekhoz jussanak. Egyhangúlag elutasították, mert a község nincs olyan anyagi helyzetben, hogy még állami támogatással is építhessen.

Lássuk csak az anyagi helyzetet. A község évi bevétel 217000 korona, kiadása 77.224 korona. Évi fölösleg 139.776 korona. Takarékbank elhelyezett vagyona 66.261 korona. Ingatlan 3800 hold bákai föld. Pótdó termézetesen nincs, sőt a vármegye által jóváhagyott határozat szerint az egyesek utadóját is a községi pénztárból fizetik. Vajjon hány ilyen szegény község van még Magyarországon?

Nem is pénzkérdés ez. Hisz-e valaki, hogy az a fősolgabíró (tagja a községi képviselőtestületnek is), az a községi jegyző magyar ember? Hisz-e valaki, hogy egy nyugalmazott állami tanár és egy működő állami igazgatótanító szavazataival lett elutasítva a barlanglakók kérésének egyhangulag? Így van.

Vachott Sándor.

Halálának félszázados évfordulóján.

Régi, fakult írásokból, elsárgult levelekből és naplókól írótak e sorok, félszázados évfordulóján Vachott Sándor, a mártírköltő halálának. Kegyeletes megemlékezésrel szenteljük neki e helyet és visszik az olvasót abba a

viharos korszakba, amely a kivégzés megszületésével mintegy belekapcsolódik a jelenbe.

Egy régi magyar ház leírásával kezdjük, amelybe jó sorsa a később oly szerencsétlen Vachott vezette. A régi magyar házból otthonosok voltak a negyvenes évek irodalmának legragyogóbb nevé alakjai, Vörösmarthy, Bajza, Toldy Ferencz, Tóth Lőrincz és Págy András. Csapó Pál volt a ház ura, tekintélyes nemes ember, aki az akkori Pest kereskedelmi és pénzügyi életében fontos szerepet vitt. Nemes atyafiság, hanem szoros üzleti kapcsolatok is fűzték Págy András, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár megalapítójához, s házában valóságos irodalmi szalon alkották fényes nevé vendégei. Felesége révén rokona volt Kossuth Ferencnek és Deák Ferencnek kisebbik leányát, Etelkát, mint Petőfi menyasszonyát ragadta el a korai halál. A később öngyilkossá lett nagytekintélyű pesti polgárnak és nemesnek nagyobbik leánya — Csajágyi Laurának, Vörösmarthy-nak unokatestvére — Vachott Sándornak felesége volt. Szellőmés, sokat szenvedett asszony, férje mártírjainak éveiben családja fenntartója, aki hogy megelhesse, szenvedéseinek legsomorjább napjaiban irónyó lett.

Amikor Bajza József bevezette a fiatal Vachottot a Csapó ház irodalmi szalonjába, már ismerték a költőt s Vörösmarthy a legszebb jövőt jósolta neki. Vachott, aki a legregőbb családok egyikéből származott, korán magára maradt. — az 1831. évi kolerajárványban elvesztette szüleit s mint sárospataki diák kezelt irrogatni. Huszonéves korában tagjai közé választotta a Kisfaludy társaság. Az irodalomban ugyiszólván ama kor sokat szavalt költeménye, A külföld rabja, volt a beosztottja. Lovassy László, a magyar ifjúság börtönben megtévelyodött vezéré, siratta el s a vers hatása oly nagy volt, hogy az Akadémia is felvette tagjai közé Vachottot. Az az ideálkért lelkesedő korszak minden érdemeinek megadta az elismerést. Irodalmi és politika — mindkettő erős nemzeti jelleggel — akkor egy ösvényen jártak s ahogyan az egész nemzet teljes figyelmét a politika köli le, épp ugy az irodalom is ott van a nemzeti érdeklődés meg a magyar renaissance küzdelmek gyújtópontjában és ez szolgált magyarra az azoknak, kik nem tudják megérteni a negyvenes évek irodalmának soha el nem muló szépségeit. A forradalom előtti korszak memédeke együtt említette költői nevét a politika hőseivel, s amikor az ötvenes évekkel eljött a sötét abszolutizmus, az irodalom és azok, akik alkották, együtt buktak el az ország legjobbjai.

Ez lett sorsa Vachottnak is. A régi pesti házból magával viszi kis földbirtokára, tizenöt éves feleséget s ezekre a pár boldog esztendőre esik költői pályájának fénykora. A szabadságharc út s Pestre szöli. Feljárnja szolgálatait a magyar kormányknak és Kossuth magántitkárává fogadják. Pestől Debreczenig és onnan a diadalmas juniusi bevonulás után, Szegedig, majd az utolsó stációra: Aradig, hűségesen elkíséri a kormányzat. A negyvenkilences bujdosók viszontagságos napjait is átszenvedte. Felesége alig ismert emlékiratainak legszébb része ezeknek a napoknak festése.

A Telegi család sziraki uradalmára nyújtott menedéket Kossuth magántitkárának, Arday Károly, a jószágigazgató, szemébe nézve a hadi törvényszék biztos üldözésnek, házába fogadta Vachottot és a vele menekült Vörösmarthy. Feleségeik az alatt Pesten ezer két-százötven között vártak hírt a bujdosókról. Az elsőt Agai Adóft hozta. Kis diák volt, atyja — nagy tiszteltetben állott orvos — küldte Vörösmarthyéhoz a költő leveleivel, aki sirva esőkolta meg a kis hirnököt, e találkozás későbbi mesteri megíróját. Vörösmarthy és Vachottné Kossalkó Jánost, a Csurjánok utóbíráját kereste fel, aki azonban a gyászos időkben sok

magyar menekültet mentett meg hatalmával a hadi törvényszék ítélezéseinek borzalmaiktól. Jelenkezzenek! — ez volt tanácsa. A hölgyek szerezzenek utlevelet férjeikhez, — mert enélkül ki sem mozdulhatnak Pestről és beszéljék rá a két költőt, hogy menjenek a legközelebb eső hadi törvényszék auditorjához. Az öreg Heinrich Nepomuk János nyugalmazott kapitány, a régi patricius pesti Heinrich család feje, aki Vachottnéval rokonságot tartott és konzervativ-musánál fogva nagy befolyás felett rendelkezett, segített a két szegény asszonyon. Kossalkó befolyása annyiban enyhített Vachott és Vörösmarthy sorsán, hogy a hadi törvényszék azonnal kihallgatta őket. De Pesten kellett mindkettőjüknek maradniuk, bármint vágyakoztak elgyötört idejükkel a falu nyugalomra. "Iszonyu napokat éltünk át a fővárosban — írja emlékeiben Vachottné — nem volt nap, melyben egyik vagy másik ismerősünk vagy jó barátunk elfogatása vagy épen kivégzésének híre meg ne döbbenett volna. Az éjjeli mély csendet nem fűrgen robogó bérkosci vagy uri fogatok zöreje s a kései mulatozók dalai zavarták, hanem fegyverzörgés és lénez-sörgések, mik arra intének, hogy küldjünk inadságot, egy fo-házt az ég urához azokért a szerencsétlenekért, akiket e fegyver-resek az Újépületbe kísértek. És eljött az október hatodik. Oh, borzasztó nap volt ez! A hölgyek felölték a gyászt, színes öltözetben e naptól fogva magyar asszonyt vagy lányt sok ideig nem lehetett látni."

Október vége felé Heinrich kapitány befolyása kieszközölte Vachottnak, hogy Pomázra költözhesse, de amely perzében a hadi törvényszék hívta, meg kellett jelenie. Az 1849-ik év vége mehozta Vachottnak a teljes elbocsátást s a költő visszavonult nagyrédei birtokára és újra kezébe vehette a tollat. A szabadság napjaiban írta feleségéhez legszebb versét: "Ha mi együtt volnánk eltemetve, egymást meg a sírban is szeretve, nem kívánnék e világon élni, hasz-talanul hinni és remélni. Ha mi együtt volnánk eltemetve s egy-zerre földindulás lenne és ham-vaink egybeomlanánk: halát adnák az ezek urának."

A bujdosás után következett boldogság nem sokáig tarthatott. Egy Sorsies Albert nevű ember jelent előtté jelmie. Pár borzongós hét után Vachott-portán, ahol szívesen fogadták: az akasztófa elől menekült Sároscopy Gyula volt, a forradalmi költészet leghíresebb bárá nem ép sokat érő termékének, az Arany Trombitának írója. Ne-vét vitolta, külsejét elváltoztatta, de azért Gyöngyösön és egész vidéken mindenki tudta, hogy ki esoda. Ügyetlenül viselkedett, folyton ivott és kapatos fövel bármely társaságban elszavolta az Arany Trombitát és elnevelte azt a szo-mor magyarált, amely sírva-vigadáshoz csapott át. Porzik még az országút, azon futott ki Kossuth is. "Úecu dának, danarum, visz-szavárjuk a nyáron! Egyszer az-után addig énekelte ezt a vesze-delmes nótát, amíg egy áruló Baeh huszár meghallotta. Egy este Va-ehott bent járt Gyöngyösön s az-alatt éjnek idején remíltlen kel-tette fel a feleségét Sorsies. Tá-lálás megnyugtatta, de elméje már ekkor is teljesen elborulóban volt. Hiába járt boldogtalan felesége egyik hadbírótól a másikhoz, még egy találkozást nem engedélyez-ték, az első is csak azért történ-hett meg, mert a zaklatott idegű ember sok dolgot adott a katonai orvosoknak s ezek kényelmére vá-ló tekintettel elnézték Vachottnak, hogy férjével néhány percre be-szélhessen.

"Az agy bomlása eközben egyre tartott. Két héttel az első találko-zás után egy kökorsóval egy ha-lántékon ütötte magát, hogy su-lyos sebbel a Lindviceumbá, ak-kor katonai kórházba szállították. Albrecht főherceg kegyelmi nénye-volt, hogy Vachott né minden nap eljárhatótt a kórházba örüllté lett férjéhez. Egyszer három vértanút akasztottak fel a ladviceumi kert-

Kenyer volt mindig a fő tápláléka a fehér fajnak nemzedékeken át.

Folytatott használatá minden korban meggyőzően bizonyít fontosságát mellett mint élte-tő tápanyag.

A kézimalom idejétől kezdve napjainkig, a lisztet mindig azért őrítették és készítették, hogy kenyereit csináljanak belőle.

Napjainkban a kello készítés és sütés folytán a kenyér tökélyre emelkedett, — és egészséget és erőt kölcsönöz tulajdonoságai folytán vezető szerepet visz a tápanyagok közt.

SHULTS BREAD

érkezett. Tudta, hogy a csendörök Sároscopy nyomában vannak, gyorsan pénzt adott neki és bízta, hogy meneküljön az első hadi törvényszékhez, amelyig eljuthat és jelentkezze, mert ugyis elfogják. De alig tette ki a lábát a házból Sároscopy, a gyöngyösi polgármester — Burik Zsigmond — elfogta és visszavitte Vachott Sándor házába.

— Ön a zsandárok szerepét vette át, ami nem válik díszere a polgármesteri állásnak — fogadta a belépőt a házára.

— Szükség törvényt bont — fej-lelte gögös büszkeséggel és kocsit kért Vachottól, hogy a télviz idő-ben könnyebben a városba jusson a fogolylyal. Magával vitte Vachotték is, mert az elfogatás az ő házakban történt és mert menedéket nyújtottak a régóta keresett üldözöttnek. A kaszárnyában ugyan egyelőre elbocsátották Vachott Sándort, de értésére adták, hogy amiért egy menekültet a há-zában megtűrt, még nagyon sok-szor meg kell majd az auditor előtt jelmie. Pár borzongós hét után egy decemberi hófúvásos, zsumarás éjszakán zsandárok ál-lották körül Vachott Sándor nagy-rédei házat s házkutatást tartot-tak: reggel a szerencsétlen magyar költő a zsandarkaszárnya foglya volt. Vitték fel Pestre az Újépü-lethe. Az osztrák gyávaságnak és jellemtelen kicsinyességnek örök bizonyítéka az a vértanúság, mely-et ez az ártatlan s még inkább ártatlan ember elszenvetett.

Hetekig nem hallgatták ki s ez alatt az idő alatt se feleségét, se kis gyermekeit nem engedték hoz-zá. Az újépületi éjszakák rémei szétzilálták idegét, s többször öngyilkossággal akart gyötrelmeket véget vetni. Csak ékkor engedték meg neki, hogy a feleségével, akit rémlátásaiban halottnak hitt, a hadi törvényszék tagjainak jelen-lésében találkozhassék. A viszont-látás megnyugtatta, de elméje már ekkor is teljesen elborulóban volt. Hiába járt boldogtalan felesége egyik hadbírótól a másikhoz, még egy találkozást nem engedélyez-ték, az első is csak azért történ-hett meg, mert a zaklatott idegű ember sok dolgot adott a katonai orvosoknak s ezek kényelmére vá-ló tekintettel elnézték Vachottnak, hogy férjével néhány percre be-szélhessen.

"Ha tudnád, az Újépületben, a magány börtönöm titkos elzárt fa-lai között mi léleköző játékok üt-tek velem! Amikor beállt az éj s leszállt körülöttem a vast sötét-ség, amikor az óra elkongatta a tizen-kettőt, esillámlani, villámlani kez-dett börtönöm négy fala, magneti-zált tükrököt tartottak éleim, hogy örüllté tegyenek. A tükrök rém-letes képeket mutattak fel előttem, szenvedést, halált, kétségbeesést. Minden éjjel felmutatott a tükrök féged is, mint halálra szánya fér-jed s kis gyermekeid sorsa miatt. leugrottál a sötét épület harmadik emeletéről. Ott láttalak véresen és én is megakartam halni, mert nél-küldtél nekem énnek."

Másnap Eötvös József könyörü-letes szíve lehetővé tette, hogy az anyagilag is tökre jutott költő beszállthassék a Schwartz-inté-zetbe. Tizenegy évig szenvedett az előhalott, míg végre 1861. április kilencedikén — épen most ötven éve — a halál megváltotta. A 61-es országgyűlés képviselői, Deák Fe-rencezel élükön, a tanácskozást otthagya, elkísérték a vértanút utolsó útjára, mely az ifjúság fá-lytos zászlói és égő faklyái között a pesti sarkertbe vezetett. Ott he-lyezték örök nyugalomra.

HAZAI DOLGOK

Végrehajtás akadályokkal.

Budapest. Kelenfen Sámu Ráday-utcai vaskereskedőnél foglalt a napokban díltartó dr. Fejérvé Ottó ügyvéd jelenléteben a végrehajtó. A foglaltságot Kelenfen Sámu Ráday-utcai vaskereskedő a szóvaltság végén több ször egy arcaz írtta az ügyvédet, hogy a végrehajtót, Kelenfen ellen az inuáltt ügyvéd jelentést tett a budapesti törvényszéknek.

Egy család tragédiája

Budapest. Tuschák Sándor budapesti tőzsdéjogi beszüntette a fizetését. Hogy az anyagi romlását mi idézte elő, egy roppant fragikus eset révén derült ki, mely újabb megpróbáltatás elé állította a szerencsétlen búrziánt. Tuschák hosszabb idő óta beteg a felesége. Egy budapesti szanatóriumban fekszik, nehéz betegségben és a gyógyulás sehogy sem akart elkövetkezni. A minap jeleztette be a fizetésképtelenséget Tuschák és másnap egy másik szomern híre érkezett családjához: a beteg állapotja rosszra fordult. Ezel még nem teljesedett be a Tuschák-család végzése. Tuschák még van egy tízenötvenéves leánya Aranka. Melyörzsi, melyen gondolkodó lélek. A szép, halvány Aranka meg akart válni az ötértől. Budapesten, a Hunyadi-tér 8. szám alatt levő lakásukon, a konyhában, egy kőből hurkot font a nyakára. A háznap, a szomszédok szerencsére idejében észleltek és megmentették az életnek a halálra feresedett kislányt.

A városi közgyűlésen.

Arad. Sokat beszélnek most Aradon arról az afférról, amely Várjassy Lajos polgármester és Zerkovitz Rudolf törvényhatósági bizottsági tag, az Aradi Motorvasút igazgatója között a legutóbbi városi közgyűlésen lejátszódott. Aradon most aknáruk a lovasutat villamosra átalakítani. Evégből a törvényhatósági bizottságból egy szekebb albizottságot küldtek ki, amelybe egyesek Zerkovitz Rudolfot is be akarták hozni. A polgármester ez ellen tiltakozott, mert a yastu, amelynek Zerkovitz igazgatója, érdekelte a villamosítási kérdésben. A közgyűlés után Zerkovitz provokáltatta a voltármestert, aki kijelentette, hogy nem tartja ugyan székesnek a kimagyarazást, de ha Zerkovitz sörte éri magát, hajlandó feyverve elégtételt adni. Végül is bekézen intézték el az ügyet.

Déva.

A hunyadmegyei Bácsfalva Negrilla György előőr tizenkét éves fia kivitte a szolgálati fegyvert a mezőre és a fegyvert játékból Mike Anna tíz éves leányra fogta. A kis leány megijedt a fegyvertől és védekezésből megvitte a fiút. A megbántott fiú erre szivenlőtte a kis leányt, aki holtan rogyott össze.

Öngyilkos bíró.

Eperjes. A minap délután két órakor lővé dőrdült el az eperjesi törvényszék egyik hivatali helyiségében. Betörték az ajtó és ott találtak a padlón elnyulva dr. Schlemminger István törvényszéki bíró. Már halott volt. Schlemminger egész délelőtt tárgyalás és bírótársai semmi különösöt nem vettek rajta észre. Annál rejtélyesebb és feltűnőbb az öngyilkosság, mert a bírót mindössze néhány nap előtt helyezték át, saját kérelmére. Lőcséről. Családjá még Lőcsén maradt. Titokzatos vége ily körülmények között a legnagyobb szóbeszédre ad alkalmat, de a valószót senki sem sejtí.

Hovrát gyűlölködés.

Eszék. Régtóta híres már egytelentmagyar felirat sem Eszéken, az állami hivatalokat is horvát és német jelzőtáblák mutatják. Ez még mind nem volt elég az eszéki polgármesternek. Március 15-én rendeletet adott ki, amelyben utasította a vendégelősöket, hogy az étlapokat is csak horvát nyelven írják. A rendlet végén pedig ez a fenyegetés ékeskedik: A ki pedig ez ellen vét, az 1857. évi szeptember 30-iki "császári pátlens" értelmében 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő szabadságvesztéssel büntetetik.

A magyarság ellen való tárelmetlenségben a polgármester jár elől.

Nincs mit csodálkoznai hát a szokolistáknak nevezett ötleten fiatalon, amely véres botrányt foglnozött egy étteremben. Kereskő-lő-ifjak mulattak ott, táncolták a kólót, végre ropogós magyar csárdásra kerekedett kedvük. Alig kezdődött a csárdás, berohantak a kerembe a szokolisták, ávegeket, poharakat dobáltak a tánczólokra. Kavargás, verekezés támadt, vers öntözöte a padlót és a vilámló mulatságot valóságos vérbőfőttek a hősködő horvát éretlenek.

Anyós és vő.

Fülöpzállás. Nem egészen ritka eset: Csaplár Imre fülöpzállási gazdálkódó szemet vetett az anyósára, aki negyvenkét éves volt. A fiatal gazda hamarosan megbírodotta az anyását és a fülöpzállási Gubaesi portán kivirult a szerelena.

Mikor az após Gubaesi Miklós rájött felesége hütlenségére, maga mellé vette a fiát és meglettek a kikapós Csaplár Imréé.

A keresnivaló levő bányászársai le akarták fegyverezni, mire a megvadult ember egyikükre kétszer egymásután rálőtt. Kreiniesi Miklós bányamunkás volt a szerencsétlen, akit a győlyő vállán értek. Súlyos sebével a kórházba szállították el. A merénylő szabadon jár.

A pazarló asszony miatt.

Szentcs. Sárközi Imre jómódú gazdálkódó meglette Szentesen kedvesét, Horváth Teréz. A kegyetlen gyilkosság után Sárközi megszökött és bár országos körözést azonnal elrendelték, sehoh sem találták. Amíg rendörök és esendőörök hiába kutatták mindenfelé, a gyilkos Szegeden a Kossuth Lajos-sugaron levő szállodában végezté magával. Hátra hagyott hosszú levelében emondja, hogy azért ölte meg Horvát Terézt, mert kecsény vagyonát egészen elharasztotta és elszakította a családjától. Este ment be az asszony szobájába, a baltát háta mögött tartotta. A nő az ágyban felelt és mikor Sárközi belépett, meg sem mozdult. Sárközi egy ütést mért először a fejére, másit az asszony elvesztette eszméletét s aztán addig vagdalta, amíg teljesen szét nem verte a koponyáját. Az egész idő alatt jelen volt a szobában egy Székely Mihály nevű ember, aki a réműlletől megdermedt, se szólani se beszélni nem tudott.

Uj alagut.

Temesvár. Az elmúlt év júniusában és szeptemberében, mint ismeretes, a krassó-szörényi árvek az orsvai vonal pályaváztást fökretették. Amíg a pálya elkészül, addig a vonatok csak lassan közlekedhetnek az ideiglenes falidakon, amelyek az elpusztított és újra felépítendő vashidakat helyettesítik.

Szakértők véleménye szerinti Mehádia és Jablonicza között több hatalmas hídat és óriási költészet kellene építeni, ha a jövőben megismétlődhet árvekés rombolásolt meg akarnak kimááni a pályateset. Eppen azért sokkal célravezetőbbnek és eredményesebb befektetésnek vélik a mérnökök, ha ahelyett a fentemlített két állomás közt új alagutat furának.

Ez az alagut az eddigiek között a leghosszabb volna Magyarországon, mert hossza az ezer métert meghaladná.

Rendőri brutalitás.

Temesvár. Egy durva rendőri hatalmaskodás nagy felháborulást szült Temesvárott. Sári Károly vasesztetgályost holmi vasárnapi verekedési letartóztatta a minap egy rendőr. Amint kirték az utcára, utban a kapitánysz felé, a rendőr elkezdte ütelgelni Sárit. Közben találkoztak a munkás egy ismerőssel, a ki jelen volt az inkriminált verekedésnél. Sári rászólt: — Ugy-e, nem volt akkor késsálam; hisz te látád volna? — A derek rendőr természetesenek találta, hogy a tannt is le kell tartóztatnia.

Több haladva, találkoztak Magyar Istvánnal és Keller Jánosssal, a kik Sárrival egy milidyleben dolgoznak. Ezek látva, mit

gel az üzlet redőnye alá dugva találta meg Pollacsék Zsigmond. Kék papírba volt csomagolva a levél, amelyben elferdített nő irásával a következők voltak írva:

— Tekintetes ékserész ur! Az elvesztett gyűrű történetét olvastam a tegnap lapban. A gyűrűt én találtam meg. Hogy hol, vagy mi módon, azt ne keresse ön soha. Boldognak érzem magam, hogy olyan egycének a nevet tisztázhattam, hogy akik teljesen ártatlanok a dologban. A rendőrhatalom hiaváltt és értesíték, hogy a gyűrű átszolgáltatam jogos tulajdonosának. Maradok egész ömeretlen tisztelője.

A detektíve most keresik a titkos levélíróit.

Pilisvörösvár. Egyik pilisvörösvári koresnóban hangos jökevél mulatozott a napokban Papp Lajos bányai elnökünk. Hogy a mulatság teljesebb legyen, revolverből lövöldözni kezdett. A koresnóban levő bányászársai le akarták fegyverezni, mire a megvadult ember egyikükre kétszer egymásután rálőtt. Kreiniesi Miklós bányamunkás volt a szerencsétlen, akit a győlyő vállán értek. Súlyos sebével a kórházba szállították el. A merénylő szabadon jár.

Szaj és körömbeteg emberek. Vasvár.

Vas megye területén nagy erővel dúlhogótt, a zárlat fber ellenkezés ellenére is akadtak lékime-rettlen gazdák, akik a beteg állatok termékeit, tejet, vaját, túróját árusították. Ennek eredménye az lett, hogy többen megbetegedtek szájfájásban, de a megbetegedéseket ezidig titokban tartották.

A napokban Vasvár egyik tekintélyes ügyvédje, dr. Dénes, kapta meg a szájfáját, ki azonnal a legszigorubb vizsgálat elrelését kérte, amit dr. Markovics Sándor vármegyei tisztiorvos vezet. Több beteg is gyanus tüneteket mutatkoznak és íljó, hogy a szájfájás járványszerűleg fog Vasvárt felélni.

Úgyvédek verekedése.

Zombor. A zombori járásbíróóság egyik hivatalos helyiségében a minap kinos inozidás történt. Dr. Réka Gyula-bezdáni és dr. Zeis Lajos zombori ügyvéd, mint perbeli ellenfelek tárgyaltak az egyik bíró előtt. Tárgyalás közben szóváltás támadt a fískálások között. Eleinte csak szóbeli sártéseket vastdostak egymás fejébe, majd öreumentek és tetlegesen inzultáltak egymást. A verekedő ügyvédek a hivatalszolgák választották szét.

A főherceg araja.

Budapestről ílják: Károly Ferencc József főhercegről, a trónvárományosáról az a hír érkezik, hogy legközelebb el fogja gyvezni hohenzollerni Ferdinándnak, a romániai trónörökösnek legidősebb leányát. Sok valószínűség szól a mellett, hogy ez a hír igaz. A hercegnő Hohenzollern is, katedolikus is, (a romániai dinasztia a katedolikus Hohenzollern-Sigmaringen házból való) és amellett hercegnője egy olyan országnak, a mely fontos a mi monarchiánk számára, annak ugyszólván egyedűh megbízható barátja a Balkánon.

De lesznek, akik kitérkedni fognak ennek a hírnék az igazsággal.

Sőt az is meglehet, hogy rávidesen megérkezőljék, bárha annak ellenére is még mindig igaz lehet. Egyhamar azonban Magyarországon nem igen fogják elhinni, hogy a fiatal és annyira rokonszeves dragonyoszázados, akit rövid budapesti tartózkodása alatt meghódította a magyarok szimpátiáját, eljegyzi a román hercegnőt.

Hogyan hozna feleséget — fogják mondani — egy peziény országból az a fiatal főherceg, akit nek sorsa, hogy valamikor Ausztria császára legyen és Magyarország király.

Mi ebben semmi furesát vagy pláne kivetni való nem látunk. Sőt ellenkezően. Epen a Habsburg-háznak, ahol a főhercegek és főhercegnők eddig leginkább egymásköz volt az anyugi is többöröven rokon Wittelsbach-házzal járván kötötték nászt, éppen a Habsburg-háznak példája int arra, hogy eugenetikai szempontból nem mindig helyes a polygonos családból való nászilás és gyakran nagy szükség van az idegen vérről való felfrissülésre. Amí nálunk ujdomság volna, kiföldőben igen nagy uralkodó családoknál

niivel a rendőr társakkal, előre-tiettek, hogy felhívják a rendőrkapitány figyelmét erre a brutálásra. A kapitányt nem találták hivatalában, azért visszafel mentek. Ekkor érkezett oda a rendőreltatózóttakkal. Mikor értesíté, hogy Keller és Magyarai mit akartak, a többiből hagszával behurcolta ezeket az őrszobába, a hohikakkal és bókakkal erőszakkal elverték őket. Jeglázó, hogy a megvadult rendőron egy a letartóztatás, mint az őrszobai jelenlétkalával más-más szám volt nehogy ráisméhesse.

A megkínzótt emberek, a kike a felesles hatóság rokonak kélyre lépésére tástnt szabadon bocsátott, sűrűségről látelelet velték föl, és megtették a fejlenést hivatalos hatalommal való visszafél, könny testi sártis és személyes szabadság megsértése ezimén.

A napokban Vasvár egyik tekintélyes ügyvédje, dr. Dénes, kapta meg a szájfáját, ki azonnal a legszigorubb vizsgálat elrelését kérte, amit dr. Markovics Sándor vármegyei tisztiorvos vezet. Több beteg is gyanus tüneteket mutatkoznak és íljó, hogy a szájfájás járványszerűleg fog Vasvárt felélni.

Úgyvédek verekedése.

Zombor. A zombori járásbíróóság egyik hivatalos helyiségében a minap kinos inozidás történt. Dr. Réka Gyula-bezdáni és dr. Zeis Lajos zombori ügyvéd, mint perbeli ellenfelek tárgyaltak az egyik bíró előtt. Tárgyalás közben szóváltás támadt a fískálások között. Eleinte csak szóbeli sártéseket vastdostak egymás fejébe, majd öreumentek és tetlegesen inzultáltak egymást. A verekedő ügyvédek a hivatalszolgák választották szét.

A főherceg araja.

Budapestről ílják: Károly Ferencc József főhercegről, a trónvárományosáról az a hír érkezik, hogy legközelebb el fogja gyvezni hohenzollerni Ferdinándnak, a romániai trónörökösnek legidősebb leányát. Sok valószínűség szól a mellett, hogy ez a hír igaz. A hercegnő Hohenzollern is, katedolikus is, (a romániai dinasztia a katedolikus Hohenzollern-Sigmaringen házból való) és amellett hercegnője egy olyan országnak, a mely fontos a mi monarchiánk számára, annak ugyszólván egyedűh megbízható barátja a Balkánon.

De lesznek, akik kitérkedni fognak ennek a hírnék az igazsággal.

Sőt az is meglehet, hogy rávidesen megérkezőljék, bárha annak ellenére is még mindig igaz lehet. Egyhamar azonban Magyarországon nem igen fogják elhinni, hogy a fiatal és annyira rokonszeves dragonyoszázados, akit rövid budapesti tartózkodása alatt meghódította a magyarok szimpátiáját, eljegyzi a román hercegnőt.

Hogyan hozna feleséget — fogják mondani — egy peziény országból az a fiatal főherceg, akit nek sorsa, hogy valamikor Ausztria császára legyen és Magyarország király.

Mi ebben semmi furesát vagy pláne kivetni való nem látunk. Sőt ellenkezően. Epen a Habsburg-háznak, ahol a főhercegek és főhercegnők eddig leginkább egymásköz volt az anyugi is többöröven rokon Wittelsbach-házzal járván kötötték nászt, éppen a Habsburg-háznak példája int arra, hogy eugenetikai szempontból nem mindig helyes a polygonos családból való nászilás és gyakran nagy szükség van az idegen vérről való felfrissülésre. Amí nálunk ujdomság volna, kiföldőben igen nagy uralkodó családoknál

A vértisztítók királya

Akiknek valaha kellemetlenségük volt a gyomorukkal; Akik valaha érezték vérük tisztátalanságának jeleit; Akiknek emésztő szervei valaha felhívták a szolgálatot, s a new yorki PARTOS PATIKÁHOZ fordultak segítségért, AZOK MINDMNYAJAN ELISMERIK, HOGY A

PARTOLA X

csukorlakhoz fogható vértisztító és gyomorerősítő szert még a leg tudósabb professzorok se tudták előltni a szemükre.

Ezer meg ezer köszönet levelet ír az a new yorki Partos Patika, melyet az amerikai magyarok tízezei egy emlegetnek ma már, mint az egészség forrását. E levelekben olyan férfiak és nők, ifjak és öregek hála-köszönettel, akiknél a vérük tisztátalansága folytán keletkezett:

SZORULÁS, EMÉSZTÉSI ZAVAROK, ÉTVÁGYTALANSÁG, FEJFAJÁS, GYOMORBANTALMAK, HASOSIKARÁS, SELEK, GYOMORGÖRÉS, GYOMOR-EMELYGÉS, FELBŐRÖGÉS, SZEDULÁS, VERSZE-

GÉNYSEG, SÁPADTSÁG, IDEGESSÉG, RHEUMATIZMUS, KÖZEVNY, CSUKORBETEGSÉG, ARANYER S MEG EGY EGÉSZ SÉRÉBETEGSÉG EGYHE-MÁSIKA gyákorta okozott keserves kínosvadászt.

Ezek a megszövedett magyarok igaz lelkiismerettel ajánlják az elősorolt betegségeket bármelyikben szenvedő honfitáruknak, hogy mindenesetben TEGYENENK KISERLETET A PARTOLAX GYOMOR-ÉS VÉR-TISZTÍTÓ CZUKOR-LAKKAL, melyek varázsszere megvizsgálják a bajok főforrását, a vér tisztátalanságát s új erőt kölcsönöznek az elcsigázott szervezetnek.

A Partolax czukorát EGYSZ EGYESÜL A NEW YORKI PARTOS PATIKA ARUSITJA, azért ide kell fordulni érte annak, aki életét becsüli valamire és siet megszerenni ezt az áldott czukorát.

TISZTELJ PARTOS UR!

(Dep. B.)

Mellettek kikölsö egy dollárt egy nagy doboz Partolax czukorokéért, várta ezt a csodás hatóm vértisztítót, valamint a diszes Jó Egészség Naplart, maradjon tisztelettel

Nevem:

Helység:

Állam:

Utca, Box

Legközelebb, ha hosszabb levél helyett a következő rendelés-szöveget töltsük ki és küldjük be:

Vágya ki ezt a szelvényt, tegye borítékba s mellékelve hozzá egy dollárt, küldje erre a címre:

PARTOS PATIKA

160 SECOND AVE. Dep. B. NEW YORK.

Biztosítjuk, hogy postafordultával megkapja még a Californiában lakó rendelő is.

FEKETE KÉZ.

Egy chicagói bankület előtt felrobbantott bomba.

Chicagóban, amint onnan egy távirat jelenti, az Oak Savings Bank előtt ma reggel egy dynamit bomba robbant fel. A négy emeletes épület minden ablaka bezuódott és a bank vasajtaja beszakadt. A bank tulajdonosa, egy olasz, bejelentette a rendőrségnek, hogy utóbbi időben sok fenyegető levelet kapott és hogy meggyőződése szerint a dynamit a "fekete kéz" munkája.

KÉT LÖVÉS.

Merénylet a német császári yacht ellen.

Londoni jelentés szerint néhány nappal ezelőt a korfi kikötőben horgonyzó "Hohenzollern" német császári yachttra két lövést tettek. A yacht személynzetéből senki sem sérült meg. Korfából még nem érkezett jelentés az esetről.

ROBBANÁS.

Bomba a tizenkettedik utcában.

Ma reggel Scopelliti fűszerpékküzlete előtt, 437 E. 12-ik utca, felrobbant egy bomba, mely a pinchezhelyiséget és a fűszerizlet falait teljesen fölretette. A pinchezben levő pékműhelyben hárman dolgoztak, de szerencsére egyik sem sérült meg. A házban 40 család lakik, akiket a bomba robbanásakor nagy félelem fogott el. Scopelliti a "fekete kéz" több ízben kapott leveleket, melyekben 1000 dollárt kirték tőle. 6 levelet a zendőségnek adta át. Január 8-án is helyeztek el bombát üzlete előtt.

Egy cselédleány kinsvedése és eltünése.

A csupasz Kákas-gyerekek.

Egy szegény cselédleány szomorú sorsáról olvasunk hirt a budapesti lapokban.

Kakas Honn Budapesten 46 tizenöt éves cselédleány szülte. Azaz, hogy már kellett szegénynek, már muszáj volt, már az utolsó napja volt. Hazameeni szegényével a veszprémi megyei Csótra nem mert, hazatalaszította a dolgot az utolsó napig. Szolgálati helyén, Budapesten, a Kazinecz-utca 6-b. számú ház II. emelet 8. ajtószáma lakás konyhájában lepték meg a szűréses fájdalmak. Asszonya természetesen rögtön uttra segítette s azt a tanácsot adta neki, hogy menjen a Rókus-kórház szülészeti osztályára s vetesse ott föl mag-

PUSZTÍTÓ TÜZ.

Pánik a szálló-vendégek közt. — Patkányok ezrei.

New Yorkban, a Bleeker St. 159. számú házában tűz pusztított

A BEVÁNDORLÓ

át. Este tíz óra volt s a leány... kórházi portás... baross-utcai szülészeti klinika...

Rendőri brutalitás.

Tortúra az őrszobában.

A pesti szegény ember semmitől... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Nagy ritkán s véletlenül kerül... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Igy került a klinikára a szegény leány... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Hasztalanul sirt, mennie kellett... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

A fiu esőndesen válaszolt:

A felügyelő ur azt parancsolta... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

A rendőr erre a fiut hatalmasan... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

— Hogy meri maga a szemetet... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

A felelettel nem volt megelégedve... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Az összeszűrt gyereket... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

kapitányság azonban fölmentette... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

A gyermek elpanaszolta esetét... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

— Ez már csak azért sem lehet... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

A vádolt tagadásával szemben... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Néven és egy operett-dalt adott... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Emilia viszonya a négerrel köz... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Emilia szegényében megszökött... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Budapesti leány egy néger hálójában.

Eladta a leánykereskedőknek.

„Az Est” írja április 16-iki kel... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Emilia az ablakon keresztül... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Rákosi Szidinel.

ba iratkozott be. Az apja hatvan... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

két magyar artistánó.

A két az év nagy részét Orosz... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Az artistánókkal folytatott... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Jászai Nusi

Augusztusban a Jardin de Paris... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Emilia viszonya a négerrel köz... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Emilia szegényében megszökött... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

A modern leánykereskedelem.

Elmondtuk Eckstein Emília... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Emilia az ablakon keresztül... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Párisban.

Emilia az ablakon keresztül... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

kat is tudtak szeretni. És bár sok... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Ecksteinék egyáltalán nem... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Páris, április 10.

Vonatkozással f. évi március... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Beadványának melléklet... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

A es, és kir. konzul és hivatalvezető... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Februárban tünt el Eckstein

Emília és

azóta egy sor írást sem küldött... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

A jómódú szülőknek eddig... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Az anya keserve.

Eckstein Karolyné, zokogva... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

— Mi a betegem vagyunk, a leány... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

A modern leánykereskedelem.

Elmondtuk Eckstein Emília... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

Párisban.

Emilia az ablakon keresztül... rendőrelőőr itélkezik odabent... rendőrelőőr itélkezik odabent...

WHISKEY AMERIKA LEGNAGYOBB WHISKEY-ÜZLETE. IME AZ ARÁNKBÓL SÉHÁNY: Kiválóan finom török és fehér whiskey \$2.00, \$2.50, \$3.00...

Közjegyző Jogiroda. Pénzküldés ALAPITTATOTT 1838-BAN. KLEIN IZIDOR bankár ALAPTŐKE \$125.000.00. 1111 Braddock Avenue, saját épület BRADDOCK, PA.

Sikkasztás a kassai törvényszéknél. Letartóztatott irodaigazgató. A kassai vizsgálóbíró rendelkezése...

Bacau: Variete Splendid. Botosain: Variete Splendid. Braila: Variete Modern. ...

Craiova: Variete Böhm. Folsani: Variete Bristol. Galatz: Variete Central. ...

Ploesti: Gr. Variete Viktoria. Chantant Bucuresti. Chantant Imperial. ...

Roman: Variete High Life. Tulcea: Variete National. Peneu: Variete Boulevard. ...

Szofia: Novo Amerika. Magu Casino. A Balkán eddig szervezeten...

Sulyok rokonai kijelentették... A vizsgálóbíró parancsára két polgári rendőr ment Sulyok lakására...

A BEVÁNDORLÓ

KARENIN ANNA.

REGÉNY.

TOLSZTOJ LEÓ. Fordította: R. TRUX HUGÓNÉ.

gyen vendégei jó étvágának, kik a friss falusi levegőn mindig éhesek voltak. A család az asztalnál ült, a gyermekek pedig azt tervezék, hogy a nevelővel és Varinkával gombát mennek szedni, midőn mindnyájuk nagy meglepetésére Szergiusz Ivanits is kifejezte kívánságát, hogy a kirándulásban részt vegessen.

Ebédután a kávé mellett a két fivér beszélgetett együtt, de Kosz misef arra az ajtóra figyelt, melyen át a gombakeresőknek kellett menniök és mielőtt észrevette Varinkát karton ruhában, fehér kendővel a fején, félbeszakította a társalgást, fölhörpöntette a lábát és fölkialtott: Itt vagyok, itt, Warvara Andrejovna.

— Mit szölkés az én Varinkához? Neude, kedves? — szölkéti Szergiusz is hallhassa. — Mindig elfelejtél állapotodat, Kitty; nagyon észszerűen így kiabálni, — szakította ő félbe a hercegnőt, ki hirtelen kijött a szalómból. Varinka hamar visszatért, mikor hallotta, hogy barátját szölkéti; őnként, meglátott és zavart volt, Kitty megeskölte és bensőleg megáldotta.

— Nagyon boldog lennék, ha bizonyos dolgok megtörténhetnének, — suttogta fölébe. — Ön is eljön velünk? — kérdé a fiatal leány Levintől, hogy elpárlásolja zavarát. — Igen a szüreg, megnézem az új esélyt. És te kedves, hol leszel addig? — kérdé nejtől. — A terrasszon.

Azon a terrasszon, a hol az asszonyok ebédután szerettek ülni, aznap nagy és komoly foglalkozás fogott. A szószás befőtteken kívül esmáltak egyet a Cherbatszkyék módja szerint, mit az öreg Agata nem ismert. Az utóbbi pécusan, kusszál hajjal, fölöttük ujjakkal, rosszkedvűen kevert valamit egy tábla egy szállítható kis kemencében, mialatt bensőleg folyton azt kívánta, bárcsak elégne a málna. Az öreg hercegnő ezen újításnak kezdeményezője, ki őrzé, hogy e miatt el van átkozva, félsemmel örködött a gazdaszony mozdulat fölött s e közben egész közből fölött s e közben egész közből.

Anna ellenben egész lélekkel élvezte a szerelem esküvőjét, mit ismételt Wronszky ugyan közönségesnek talált, de Anna lecsillapításért megtette. Két nappal később teljesen kibékülten falura utaztak.

HARMADIK RÉSZ. Daria Alexandrovna elfogadta Levinék ajánlatát, hogy a nyarat náluk töltsék, mert jergovsói kastélyuk romba dönt. Szeptán Arkadievit, kit teendői Moszkvában tartottak vissza, nagyon helyeselte, ezt a tervet és élnék ajánlatát fejezte ki, hogy ő maga csak hétkorba járhat ki. Oblonszkyék és a gyermekeseregnek kívül, az öreg hercegnő is Levinéknél volt, aki nélkülözhetetlenül képzelte magát leány mellett mostani állapotában; továbbá Varinka, Kitty szedni barátját, és Szergiusz Ivanits, ki a pakrovskyi vendégek közt egyedül képviselte Levin családját, habár ő maga is csak félig volt Levin. Konstantin ámbár igen szerette mindazokat, kik föléle alatt látkak, nélkülözhetetlenül az őt találta, aki régi szokásait és azt találta, hogy „a Cherbatszky elem”, a mint ő nevezé, nagyon is megröghanta. Az őly sóház elhagyatott öreg házban most majdnem minden szoba el volt foglalva; minden szoba az asztalhoz ülték, az öreg hercegnő megszámálta a vendégeket, nehogy tizenhárom legyenek és Kitty, mint jó gazdaszony, ellátta magát egy sereg eszével, libával és ruzsával, hogy eleget te-

— Oh, ő megírta vallomását krétával. Milyen régen volt az már! — Azt hiszem. — folytatta Kitty egy kis szünet mulva, mely alatt mind a három asszony ugyanev gondolatot foglalkozott nem volna-e jó, ha Szergiuszt kis-előkészítenék arra, hogy Varinka már volt egyszer szerelmes. — Te azt képzéled, hogy minden férfi fontosságát tulajdonít annak, mint férjed? — jegyezte meg Dolly. — Biztos vagyok benne, hogy Wronszky emléke még mindig bántja. — Az igaz, — szölkéti Kitty me-rengő tekintettel. — De mi bántja? — kérdé a hercegnő indulatosan hangon. — Wronszky udvarolt neked, de me-llyik fiatal leánynak nem udva-rolnak?

— Milyen szerelmes Kittyre nézve, hogy Anna közbéjött. — Jegyezte meg Dolly és mennyire föl-letek forgatva a szerepek! Anna boldog volt akkor, míg Kitty szalómba méltónak képzelte magát. — Persze, magam sem akarok rá gondolni, — viszoná Kitty hallván a lépésen férje jól ismert lép-teit. — Kire nem akarsz többé gondolni? — kérdé Levin a verandán megjelenése s mint hogy senki sem felelt kérdésére, azt nem is ismé-tel.

— Sajnálom, hogy megzavaram bizalmas társalgásukat, — szölkéti boszusan, mert érezte, hogy oly akartak zavart meg, melyet nem társalgást előtte folytatni és egy pil-vart volt, Kitty megeskölte és bensőleg megáldotta. — Nagyon boldog lennék, ha bizonyos dolgok megtörténhetnének, — suttogta fölébe. — Ön is eljön velünk? — kérdé a fiatal leány Levintől, hogy elpárlásolja zavarát.

— Igen a szüreg, megnézem az új esélyt. És te kedves, hol leszel addig? — kérdé nejtől. — A terrasszon. Azon a terrasszon, a hol az asszonyok ebédután szerettek ülni, aznap nagy és komoly foglalkozás fogott. A szószás befőtteken kívül esmáltak egyet a Cherbatszkyék módja szerint, mit az öreg Agata nem ismert. Az utóbbi pécusan, kusszál hajjal, fölöttük ujjakkal, rosszkedvűen kevert valamit egy tábla egy szállítható kis kemencében, mialatt bensőleg folyton azt kívánta, bárcsak elégne a málna. Az öreg hercegnő ezen újításnak kezdeményezője, ki őrzé, hogy e miatt el van átkozva, félsemmel örködött a gazdaszony mozdulat fölött s e közben egész közből fölött s e közben egész közből.

Anna ellenben egész lélekkel élvezte a szerelem esküvőjét, mit ismételt Wronszky ugyan közönségesnek talált, de Anna lecsillapításért megtette. Két nappal később teljesen kibékülten falura utaztak.

HARMADIK RÉSZ. Daria Alexandrovna elfogadta Levinék ajánlatát, hogy a nyarat náluk töltsék, mert jergovsói kastélyuk romba dönt. Szeptán Arkadievit, kit teendői Moszkvában tartottak vissza, nagyon helyeselte, ezt a tervet és élnék ajánlatát fejezte ki, hogy ő maga csak hétkorba járhat ki. Oblonszkyék és a gyermekeseregnek kívül, az öreg hercegnő is Levinéknél volt, aki nélkülözhetetlenül képzelte magát leány mellett mostani állapotában; továbbá Varinka, Kitty szedni barátját, és Szergiusz Ivanits, ki a pakrovskyi vendégek közt egyedül képviselte Levin családját, habár ő maga is csak félig volt Levin. Konstantin ámbár igen szerette mindazokat, kik föléle alatt látkak, nélkülözhetetlenül az őt találta, aki régi szokásait és azt találta, hogy „a Cherbatszky elem”, a mint ő nevezé, nagyon is megröghanta. Az őly sóház elhagyatott öreg házban most majdnem minden szoba el volt foglalva; minden szoba az asztalhoz ülték, az öreg hercegnő megszámálta a vendégeket, nehogy tizenhárom legyenek és Kitty, mint jó gazdaszony, ellátta magát egy sereg eszével, libával és ruzsával, hogy eleget te-

— Oh, ő megírta vallomását krétával. Milyen régen volt az már! — Azt hiszem. — folytatta Kitty egy kis szünet mulva, mely alatt mind a három asszony ugyanev gondolatot foglalkozott nem volna-e jó, ha Szergiuszt kis-előkészítenék arra, hogy Varinka már volt egyszer szerelmes. — Te azt képzéled, hogy minden férfi fontosságát tulajdonít annak, mint férjed? — jegyezte meg Dolly. — Biztos vagyok benne, hogy Wronszky emléke még mindig bántja. — Az igaz, — szölkéti Kitty me-rengő tekintettel. — De mi bántja? — kérdé a hercegnő indulatosan hangon. — Wronszky udvarolt neked, de me-llyik fiatal leánynak nem udva-rolnak?

— Milyen szerelmes Kittyre nézve, hogy Anna közbéjött. — Jegyezte meg Dolly és mennyire föl-letek forgatva a szerepek! Anna boldog volt akkor, míg Kitty szalómba méltónak képzelte magát. — Persze, magam sem akarok rá gondolni, — viszoná Kitty hallván a lépésen férje jól ismert lép-teit. — Kire nem akarsz többé gondolni? — kérdé Levin a verandán megjelenése s mint hogy senki sem felelt kérdésére, azt nem is ismé-tel.

Sajnálom, hogy megzavaram bizalmas társalgásukat, — szölkéti boszusan, mert érezte, hogy oly akartak zavart meg, melyet nem társalgást előtte folytatni és egy pil-vart volt, Kitty megeskölte és bensőleg megáldotta. — Nagyon boldog lennék, ha bizonyos dolgok megtörténhetnének, — suttogta fölébe. — Ön is eljön velünk? — kérdé a fiatal leány Levintől, hogy elpárlásolja zavarát. — Igen a szüreg, megnézem az új esélyt. És te kedves, hol leszel addig? — kérdé nejtől. — A terrasszon. Azon a terrasszon, a hol az asszonyok ebédután szerettek ülni, aznap nagy és komoly foglalkozás fogott. A szószás befőtteken kívül esmáltak egyet a Cherbatszkyék módja szerint, mit az öreg Agata nem ismert. Az utóbbi pécusan, kusszál hajjal, fölöttük ujjakkal, rosszkedvűen kevert valamit egy tábla egy szállítható kis kemencében, mialatt bensőleg folyton azt kívánta, bárcsak elégne a málna. Az öreg hercegnő ezen újításnak kezdeményezője, ki őrzé, hogy e miatt el van átkozva, félsemmel örködött a gazdaszony mozdulat fölött s e közben egész közből fölött s e közben egész közből.

— Oh, ő megírta vallomását krétával. Milyen régen volt az már! — Azt hiszem. — folytatta Kitty egy kis szünet mulva, mely alatt mind a három asszony ugyanev gondolatot foglalkozott nem volna-e jó, ha Szergiuszt kis-előkészítenék arra, hogy Varinka már volt egyszer szerelmes. — Te azt képzéled, hogy minden férfi fontosságát tulajdonít annak, mint férjed? — jegyezte meg Dolly. — Biztos vagyok benne, hogy Wronszky emléke még mindig bántja. — Az igaz, — szölkéti Kitty me-rengő tekintettel. — De mi bántja? — kérdé a hercegnő indulatosan hangon. — Wronszky udvarolt neked, de me-llyik fiatal leánynak nem udva-rolnak?

— Milyen szerelmes Kittyre nézve, hogy Anna közbéjött. — Jegyezte meg Dolly és mennyire föl-letek forgatva a szerepek! Anna boldog volt akkor, míg Kitty szalómba méltónak képzelte magát. — Persze, magam sem akarok rá gondolni, — viszoná Kitty hallván a lépésen férje jól ismert lép-teit. — Kire nem akarsz többé gondolni? — kérdé Levin a verandán megjelenése s mint hogy senki sem felelt kérdésére, azt nem is ismé-tel.

Sajnálom, hogy megzavaram bizalmas társalgásukat, — szölkéti boszusan, mert érezte, hogy oly akartak zavart meg, melyet nem társalgást előtte folytatni és egy pil-vart volt, Kitty megeskölte és bensőleg megáldotta. — Nagyon boldog lennék, ha bizonyos dolgok megtörténhetnének, — suttogta fölébe. — Ön is eljön velünk? — kérdé a fiatal leány Levintől, hogy elpárlásolja zavarát. — Igen a szüreg, megnézem az új esélyt. És te kedves, hol leszel addig? — kérdé nejtől. — A terrasszon. Azon a terrasszon, a hol az asszonyok ebédután szerettek ülni, aznap nagy és komoly foglalkozás fogott. A szószás befőtteken kívül esmáltak egyet a Cherbatszkyék módja szerint, mit az öreg Agata nem ismert. Az utóbbi pécusan, kusszál hajjal, fölöttük ujjakkal, rosszkedvűen kevert valamit egy tábla egy szállítható kis kemencében, mialatt bensőleg folyton azt kívánta, bárcsak elégne a málna. Az öreg hercegnő ezen újításnak kezdeményezője, ki őrzé, hogy e miatt el van átkozva, félsemmel örködött a gazdaszony mozdulat fölött s e közben egész közből fölött s e közben egész közből.

Anna ellenben egész lélekkel élvezte a szerelem esküvőjét, mit ismételt Wronszky ugyan közönségesnek talált, de Anna lecsillapításért megtette. Két nappal később teljesen kibékülten falura utaztak.

HARMADIK RÉSZ. Daria Alexandrovna elfogadta Levinék ajánlatát, hogy a nyarat náluk töltsék, mert jergovsói kastélyuk romba dönt. Szeptán Arkadievit, kit teendői Moszkvában tartottak vissza, nagyon helyeselte, ezt a tervet és élnék ajánlatát fejezte ki, hogy ő maga csak hétkorba járhat ki. Oblonszkyék és a gyermekeseregnek kívül, az öreg hercegnő is Levinéknél volt, aki nélkülözhetetlenül képzelte magát leány mellett mostani állapotában; továbbá Varinka, Kitty szedni barátját, és Szergiusz Ivanits, ki a pakrovskyi vendégek közt egyedül képviselte Levin családját, habár ő maga is csak félig volt Levin. Konstantin ámbár igen szerette mindazokat, kik föléle alatt látkak, nélkülözhetetlenül az őt találta, aki régi szokásait és azt találta, hogy „a Cherbatszky elem”, a mint ő nevezé, nagyon is megröghanta. Az őly sóház elhagyatott öreg házban most majdnem minden szoba el volt foglalva; minden szoba az asztalhoz ülték, az öreg hercegnő megszámálta a vendégeket, nehogy tizenhárom legyenek és Kitty, mint jó gazdaszony, ellátta magát egy sereg eszével, libával és ruzsával, hogy eleget te-

— Oh, ő megírta vallomását krétával. Milyen régen volt az már! — Azt hiszem. — folytatta Kitty egy kis szünet mulva, mely alatt mind a három asszony ugyanev gondolatot foglalkozott nem volna-e jó, ha Szergiuszt kis-előkészítenék arra, hogy Varinka már volt egyszer szerelmes. — Te azt képzéled, hogy minden férfi fontosságát tulajdonít annak, mint férjed? — jegyezte meg Dolly. — Biztos vagyok benne, hogy Wronszky emléke még mindig bántja. — Az igaz, — szölkéti Kitty me-rengő tekintettel. — De mi bántja? — kérdé a hercegnő indulatosan hangon. — Wronszky udvarolt neked, de me-llyik fiatal leánynak nem udva-rolnak?

— Milyen szerelmes Kittyre nézve, hogy Anna közbéjött. — Jegyezte meg Dolly és mennyire föl-letek forgatva a szerepek! Anna boldog volt akkor, míg Kitty szalómba méltónak képzelte magát. — Persze, magam sem akarok rá gondolni, — viszoná Kitty hallván a lépésen férje jól ismert lép-teit. — Kire nem akarsz többé gondolni? — kérdé Levin a verandán megjelenése s mint hogy senki sem felelt kérdésére, azt nem is ismé-tel.

Sajnálom, hogy megzavaram bizalmas társalgásukat, — szölkéti boszusan, mert érezte, hogy oly akartak zavart meg, melyet nem társalgást előtte folytatni és egy pil-vart volt, Kitty megeskölte és bensőleg megáldotta. — Nagyon boldog lennék, ha bizonyos dolgok megtörténhetnének, — suttogta fölébe. — Ön is eljön velünk? — kérdé a fiatal leány Levintől, hogy elpárlásolja zavarát. — Igen a szüreg, megnézem az új esélyt. És te kedves, hol leszel addig? — kérdé nejtől. — A terrasszon. Azon a terrasszon, a hol az asszonyok ebédután szerettek ülni, aznap nagy és komoly foglalkozás fogott. A szószás befőtteken kívül esmáltak egyet a Cherbatszkyék módja szerint, mit az öreg Agata nem ismert. Az utóbbi pécusan, kusszál hajjal, fölöttük ujjakkal, rosszkedvűen kevert valamit egy tábla egy szállítható kis kemencében, mialatt bensőleg folyton azt kívánta, bárcsak elégne a málna. Az öreg hercegnő ezen újításnak kezdeményezője, ki őrzé, hogy e miatt el van átkozva, félsemmel örködött a gazdaszony mozdulat fölött s e közben egész közből fölött s e közben egész közből.

Anna ellenben egész lélekkel élvezte a szerelem esküvőjét, mit ismételt Wronszky ugyan közönségesnek talált, de Anna lecsillapításért megtette. Két nappal később teljesen kibékülten falura utaztak.

TAPASZTALT TUDOMÁNY ÉS JÓ ORVOSSÁGOK... a Collins N. Y. Medical Institute... 140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

INGYEN \$100 INGYEN SOHA ISMÉT... Lakeside Parkban, Rahway, N. J. Árak 150 dollártól felfelé. Lakeside House and Home Co. NEW YORK

ONE WATCH FREE... Orák olcsó eladása... HOLLAND & CO., DEPT. 254 CHICAGO

Fehér számtanácsos ur esete... Irtá: Németh Jenő... PHILADELPHIA, Pa.

ber volt. Az állami tisztviselő, aki...
mert nemcsak a hivatalban, hanem odahaza is székírók. Fehér számtanáncos ur csak a hivatalos élettől savanyodott meg, mert ő agglagály volt.

Mikor elérte a számtanáncosi rangot, valahogyan mégis kezdett jó dolga lenni. Ő volt az osztályában az első ember, tehát már nem igen székírtak felül. Anyagiilag is kezdett rendbe jönni, mert akárcsak a tisztviselő-egyletek által felajánlott fizetés végre felszabadult már és így körülbelül hat-ezer korona jövedelme volt.

Kezdte magát elég kellemesen érezni. A savanyu arckifejezés és a ráncok lassan elhűdtek arczáról és Fehér számtanáncos ur mindennap megelégedetebben nézegette magát odahaza a tükörben. Csak egy dologgal nem volt megelégedve, hogy olyan nagyon kopasz volt. Igazán, egy fényes billiárd-golyóhoz hasonlított a feje és ez elkeserítette.

Legutóbb elkezdett udvarolni is egy szép asszonynak, egy métrónak. Minden délután kieszippelte magát, esimesen feljöttököt, meghörögtetőköt, kikötötte a bajuszát és úgy nézegette magát a tükörben. Nagyon meg volt elégedve magával, de ha aztán meglátta a tükörből is fénylő, csupasz fejét, egyszerre lehangolt lett. A métróné férjének szép, dúz férfesült hajzata volt és biztosra vette, hogy kopasz feje miatt fog majd kudarozni vallani. Kezdte irigyelni és gyűlölni a dushaju embereket. A hivatalban feltűnően szekírozta a dushajuzta fiatal számgyakornokoskákat.

Egy délután ott ül kieszippelve a kávéházban s forgatta a lapokat. Egy ezikbent ott olvasta egy jónevű esztétikus, hogy az emberi fajzat annál messzebbre esik majd a majonától, mennél szürte lenebbek lesznek az emberek. Ez a kijelentés egy kissé megnyugtatta, lopva kivágta a eziket az újságból, zsebre tette és eliadta a szép métrónékné.

A métróné valahol után volt és Fehér számtanáncos ur előzetesen nem látta az időt a döntő lépés megételére. Szerelmet valott a szép asszonynak és annak rendje és módja szerint a lábai elé berült. A métróné erre nagyot kezdte, Fehér számtanáncos urhoz:

— Ugyan, ugyan, hova gondol, maga kis vén kopasz eszesika, hisz én szeretem az én szép uratam! — és pajkosan megpaeskolta tenyerével a billiárdgolyót.

Fehér számtanáncos ur lefordította a fejét és épen ki akarta már venni zsebéből az újságiczkét, hogy bebizonyítsa a szép asszonynak, hogy az ő dushaju ura sokkal közelebb áll a majonhoz, mint ő, mikor vendégek érkeztek. Fehér számtanáncos ur erre boszusan távozott.

Elkeseredetten járt-kelt a városban. A "vén kopasz eszesika" jelző nagyon fájt neki. Egyszerre azonban örömmel kapott mutatványt a hómokárhoz:

— Megvan! Megvan! Parókat veszek! — kiáltotta. A parókához aztán egy mérsékelt gondolt ki. Mintán it a városban parókával kinyugonkolt mindenütt, úgy a hivatalban, mint a társaságokban, elhatározta, hogy felutazik a fővárosba, elmegy a miniszteriumba osztálytanácsos rokonához és kéri a sürgős áthelyezést egy távoli vidékre, egyuttal megveszi a parókat, jól becsomagolva elhúgja addig, amíg át nem helyezik, aztán az uton, a vonatban majd felveszi, hogy már legelőjéjét kezdje is mint egy minden tekintetben kifogástalan dushaju ember érkezzen meg új állomáshelyére, ahol bizonyára így majd könnyedén meghódítja a legszébb asszonyokat is.

Fehér számtanáncos ur tenet keresztil is vitte. Rövid szabadságot kért, felutazott a fővárosba s harmincnapra egy sötétbarán, gondosan kidolgozott parókával és egy biztos, sürgős áthelyezési ígérettel utazott haza. A paróka a kezitáskájában volt gondosan elcsomagolva. Alig ért haza lakására, bezárkózott szobájába, odaült a tükör elé és ugyanezek a fővárosból beszerzett finom, fekete festékkel bekente összes bajuszát, aztán felvette a parókat.

Alig ért haza lakására, bezárkózott szobájába, odaült a tükör elé és ugyanezek a fővárosból beszerzett finom, fekete festékkel bekente összes bajuszát, aztán felvette a parókat.

Egészen megváltozott az arca, megfiatalodott és Fehér számtanáncos ur nagyon boldog volt. Biztosra vette, hogy ha ilyen fiatalos ábrázattal jelent volna meg a métróné előtt, a szép asszony már magának mondhatná. Sajnos azonban, a parókával nem mutatkozhatott sehoh sem, felt a gyönyörűsödéstől és főleg a hivatalban nem akarta magát nevétségessé tenni. Azért igazgatót várta áthelyezését, ami három hét múlva meg is jött. Jó messzire, Lugosra, a Dél-magyarországi kis élénk városba helyezték át.

Gyorsan összecsomagolt. A nagy poggyászat feladta, egy kis táskát vitt magával az utra, abban volt a paróka is. Csak a hivatalban buszuszott.

Többzöri átszállás után, végre beült a Temesvár—Lugos felinduló gyorsvonatra. Egy külön fülkében helyezkedett el, adott a kalauznak két koronát, aki megígerte neki, hogy nem ereszt a fülkébe senkit sem. Fehér számtanáncos ur igazgatót várta el beült a fülkét s gondosan befűzőnyözte az ajtót. Aztán kiesomogott a parókat, bajuszfestéket, tüköröt vett elő, bekente a bajuszát, majd kikötötte s gondosan feltette a parókat. Egy jó fél óráig elcsomázta magát, igazgatót a parókát s mikor levette a bajuszát s benézett a tükörbe, alig ismert magára. Bajusza szép fekete lett és felmikorodva simult oda gondosan megborotvált arczához. A paróka kitűnően és diszkrétan volt elhelyezve a fején. Kinyugodott. Egészen fiatalnak érezte magát. Összecsomagolta a kis kézitáskát, még egy pillantást vetett a tükörbe s dobogott a szíve, mikor kifüggyözött az ajtót, majd kis lámpalázzal küzdve lépett ki a folyosóra.

A folyosó üres volt. Közvetlen a szomszéd fülkéből esengő női kazagás hallatszott ki és Fehér számtanáncos ur benézett az ajtón. A szomszárban csak négy hölgy ült. Három egészen fiatal, Fehér számtanáncos urnak egy ötlete támadt. Megpróbálta, hogy milyen hatással van a hölgyekre így, parókával és fiatalosan kikötött bajuszával. Visszament a kis táskájáért és a felbőgőjeért, aztán benyitott a fülkébe.

Közönt. Elég barátságosan fogadták. Ahá, gondolta, ez már a dúz hajzatnak szól. Elhelyezkedett Volt még elég üres hely. Nézegette a hölgyeket, azok is őt. Az idősebb negyedik hölgy, az lehetett a mama, föltette hosszú, aranylánczón lenelő ívegét az orrára és jól megnézte. A fiatal hölgyeket szépeknek találta Fehér számtanáncos ur különösen az egyiket, aki olyan asszonyiasan bájos volt. Szeretett volna megismerkedni velük. Ezzre lehetett venni, hogy a hölgyek is szívesen vették volna, ha valami nyertek volna a jövevényben. Alig egy negyed óra múlva a kupé ablaka valamitől hirtelen lecsapódott. A hölgyek megjerték.

— Juj, megfáztunk! — sikongtak, mire Fehér számtanáncos ur odaugrott s feltolta az ablakot. A hölgyek megköszönték, a mama megemeltette a hívós időjárást, mire megindult a beszélgetés és öt percen belül Fehér számtanáncos ur már bemutatkozott a hölgyeknek: — Fehér Kázmér számtanáncos vagyok! — mondta. A mama aztán gyorsan elmondta, hogy a leányával a fővárosból haza utaznak Lugosra, ahol a férj orvos.

— Igazán! Lugosra! Én is oda utaztam! — szölt örömmel Fehér számtanáncos ur. — Kihéz? — kérdezték. — Senkihez. Most megyek először Lugosra. Oda helyezték át a pénzügyigazgatóságához. — Ugy? És kedves neje nem jött önnel? — kérdezte a mama érdeklődve.

(Vége a 12-ik oldalán.)

LOXOL PAIN-EXPELLER 49% ALCOHOL F. AD. RICHTER & CO. NEW YORK

INFLUENZA. A valódi Anker-Pain Expeller valóban kitűnően megállítja helyét az általános influenzaval szemben...

KIS HIRDETÉSEK Minden kihirdetés tíz szócikk 25c...

RIZSAK JANOS Közjegyző, pénzzállító és váltóüzlete 129 Second Street, Passaic, N. J.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK NEW YORK ALLAM RKAUTH, NACHODS és KOEHLER, 15 William Street, New York.

Dr. M. E. KOHN magyar orvos, 499 LOCUST STREET, MCKEESPORT, Pa.

ELSO MAGYAR REFORMATUS EGYHÁZ NEW YORKBAN. Intenzív tevékenység vasárnap délelőtt 10 órakor...

WISCONSIN ALLAM MERCHANTS AND SAVINGS BANK. Wisconsin állam pénzügyi intézménye...

Dr. PEKELMAN IZSO 308 EAST 72ND STREET, New York. Foglunás határozottan fájdalom nélkül.

WARADY LAJOS. Hazaipar és katonai ügyek pontos elintézése.

FEHÉR JENŐ. A Bevándorlót a következő urak képviselik és fel vannak jogosítva előzetési és hirdetési díjak felvételére...

"A BEVANDORLO" NAPTÁRA az 1911. esztendőre. MEGJELENT ÉS OLVASÓINK KEZÉBEN VAN. A Bevándorló Naptára NEM ALL ÖSSZEOLLOZOTT DOLGOKBÓL ÉRTEKES ANYAG VAN ABBAN FELDOLGOZVA, AMELYNEK HASZNÁT VESZKI MINDEN OLVASÓ.

SZABADALMAKAT KIESZKOZOL BEL- ES KOLFÖLDEN S AZOK ELADÁSÁRA. HERZOG ZSIGMOND AZ ÖRÖKSÉGT ÁLLAMOK SZABADALMI HIVATALBAN BEJEJÖZVETT SZABADALMI ÜGYVITŐ ES A BUDAPESTI IRI- ÉRMEGYVETEMEN VEGZETT OKLEVELES MERNÖK.

RÓTH JÓZSEF BANKHAZAI 401-2 Jerome St., McKeesport, Pa. HAJÓJEGY MINDEN VONALRA - PÉNZKÜLDMÉNYEKET gyorsan és pontosan eszközölként Európa bármely részébe.

FEUERSTEIN L. ELSÓRANGU NŐI KALAP- ES VIRÁGÜZLET. Nagy választék, jó kiszolgálás. 1541 First Ave. New York

BELDEGREEN FÉNYKÉPÉSZ A LEGJOBB MAGYAR 32 AVE. C. a 3-ik utca sarkán, NEW YORK

MONOPOL-KÁVEHÁZ ROTH PÉTER, Mgr. 145 MÁSODIK AVE. NEW YORK

LEGOLGSOBB LEGBIZTOSABB HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE SCHWABACH és FIA MAGYAR BANKHAZA NEW YORK

Kerékpárok A LEGTANTÓSBAB ÁRBAK KÁRHATÓK 10 RIVER AVENUE, DUQUENE, Pa. Bárczy István-nál

PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HÁZABA. Az összes HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA HAZAK VETÉLÉS ÉS ELADASA.

ADLER IGNATZ 1286 FIRST AVE. 69. UTCA sarkán. Hazaiparival, katonai ügyekkel, törvényi és kitény ügyekkel.

ANGOLUL. Hazaipar és katonai ügyek pontos elintézése. 112 St. New York.

Bankbetevőkhez! Megvan-e ön elölege az az a kevés kamattal, amit bankbetétje után kap?

FAZEKAS LAJOS 128 E. 78 STREET NEW YORK. Magyar NEMET ROMÁN LAJOS LEVELEK, TAJTEKÉPPAK CÍMBELMÖK. Kérjen árjegyzéket.

ELADÓ ÜZLET. 10 év óta fennálló grocerie-üzlet betétség miatt 1500 dollárért eladó Pittsburgban.

UNITED REALTY AND MORTGAGE CO. Hungarian Department 220 Broadway, New York.

Hunfalvy Hugó HITES ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS. Kétségkiz hitvitál. 309 BROADWAY, NEW YORK CITY.

SIMON DEZSÓ. A Bevándorlót a következő urak képviselik és fel vannak jogosítva előzetési és hirdetési díjak felvételére és nyugtázására.

TÓTH PÁL. PASSAICON és környékén képviseli a Bevándorlót minden tekintetben. Tóth Pál ur, akit a passaicai magyarság elnyöves ismer, előzetési és hirdetési díjak felvételére és nyugtázására fel van hatalmazva.

BORBÉLYÜZLET. Egy vidéki, nagy magyarlakta helyen eladó egy 6 1/2 óra fennálló, jól megalapított borház. Összesen barozerve, két székre, fűrdővel és teljes hozzávaló felszereléssel.

Szabadság. kávéházban - 1568 Second Ave. eséskint DOZA BANDI, az ismert becsüdményes WEBER JANOS szervezkedése mellett hangversenyek. A legnagyobb magyar koncert és találatos négy magy vezet. - legfrissebb és legújabb felvételek magyar nyelvű szállítás. - Előzetes, fizetés nélküli. - A magyarság jóindulatába ajánlja magát.

Dr. Löwinger Ernő AZ ÖSSZES ÖVEYSI TUDOMÁNYOK TUDÓRA. 1858 GRAND AVENUE, CHICAGO, ILL. RENDDELŐK: Naponta reggel 9-11 óráig, vasárnaponként 10-12 óráig. Vasárnap délelőtt 9 óráig 12-ig. Telefonszám: Seely 2904.

SZ. VIII. ÉVFOLY.

A látogató. Irta: Peterdi Sándor. Nagy volt a sürgős egész eszlában. Fuzekas Dániel számtanáncos méltó élet-párja, már őta a konyhában intőző felelőssége szava betétség lakást, úgy osztó raneosokat, mintha eszló, nagy ütkezet előtt.

WISCONSIN ALLAM MERCHANTS AND SAVINGS BANK. Wisconsin állam pénzügyi intézménye.

NEW JERSEY ALLAM RIZSAK JANOS, 127 Second St. Passaic, New York. Pénzügyi ügyek, váltók, kölcsönök.

FEHÉR JENŐ. A Bevándorlót a következő urak képviselik és fel vannak jogosítva előzetési és hirdetési díjak felvételére és nyugtázására.

SIMON DEZSÓ. A Bevándorlót a következő urak képviselik és fel vannak jogosítva előzetési és hirdetési díjak felvételére és nyugtázására.

TÓTH PÁL. PASSAICON és környékén képviseli a Bevándorlót minden tekintetben.

BORBÉLYÜZLET. Egy vidéki, nagy magyarlakta helyen eladó egy 6 1/2 óra fennálló, jól megalapított borház.

Szabadság. kávéházban - 1568 Second Ave. eséskint DOZA BANDI, az ismert becsüdményes WEBER JANOS szervezkedése mellett hangversenyek.

Dr. Löwinger Ernő AZ ÖSSZES ÖVEYSI TUDOMÁNYOK TUDÓRA. 1858 GRAND AVENUE, CHICAGO, ILL.

SZÉPIRODALMI MELLÉKLET

VIII. ÉVFOLYAM, 58. SZÁM.

LITERARY SECTION OF THE BEVANDORLO

VIII. YEAR, No. 58.

A látogatás.

Irta: **Peterdi Sándor.**

Nagy volt a sürgös-forgás az egész családban. Fazekasné, Fazekas Dániel számtiszt becsülésre méltó élet-párja, már kora reggel óta a konyhában intézkedett. Fel-felcsattanó szava betöltötte az egész lakást, úgy osztogatta a parancsokat, mintha csak egy döngő, nagy ütökzet előtt állnának.

— Julesa, forgassa meg azt a pesenyét, mert ha odakapja a láng, tejre borítom az egész tepsi Julesa, ott legyen az ez a főzésnél, a káplárjára délután is gondolhat eleget.

Amikor már Julesát alaposan meghajszolta, a férjére került a sor.

— Dániel! van-e minden? a bort, a cognacot, a likórt nem felejtetted el? micsoda nyakkendőt vettél fel? pirost? Hát mi vagy te! tüntető asztalossgéd? Veted le mindjárt! feketéd tégy fel, az illik egy ilyen vén...

Valamit akart mondani, de a Julesaravalló tekintettel, hirtelen egyet nyelt és így egészítette ki mondókáját: egy ilyen vén veteránhoz.

Dániel sietett megnyugtatóni a feleségét.

— Csak ne izgasd magad, drágám, — hangzott a konyha melletti szobából, — rendben lesz minden.

— Jó... jó... hát Janka mit csinál?

— Itt van ő is... rendez... takarít...

— Hát csak szaporán járjon a keze... egy-kettőre itt lesz déli... és talán még meg sines fészüködvé.

Kedves, üde hang felett:

— De igen, mama... már a hajam rendben van...

— Gyere ki, hadd lássalak...

Janka vidáman állt a anyja elé.

— Tessék... itt vagyok...

A mama szigorúan végigmustrálta.

— Jól van... hanem a nyakadra jó lenne valami fehér gyöngy... aztán a másik kötényt vedd fel... a esipkét...

— Igen, mama...

Janka besietett a másik szobába, ott megfogta édesapját.

— Apus... nézz réám...

— Nem lehet... sok a dolgom...

— Majd elvégzed, de most már igazán mondj meg, kit várunk, ki jön hozzád ebédre?

Az öreg számtiszt ravaszul hunyorgatott.

— Majd meglátod... meglepetés...

— De én tudni akarom, apus! ha meg nem mondod, akkor nem veszem fel a esipkkötényt, törnyos frizurát csinálak, amit te ki nem állhatsz, és —

Az apa jókedvéen szakította félbe.

— Micsoda lázadás ez?

— Igenis, lázadás...

A számtiszt inészkedett.

— Segédessapokat hívok... a mamát...

— Azt sem bánom...

— Tyű, akkor nagy a baj. Inkább vallok. Nos tehát, kedves leányom, akit mi várunk, az egy szép, kedves művelt, előkelő, jó állású fiatalember. És ez a fiatalember nem is azért jön, hogy engem lásson, hogy az anyádban gyönyörködjek, hogy a főztjével jóllakjak, hanem hogy egy Fazekas Janka nevé esitri leányt megnézzen...

Janka elpirult.

— Engem...

Fazekas hangosan felnevetett.

— Úgy ám... tehát jó lesz azt a törnyos frizurát meg nem esi-

nálni és a habos, finom esipke-kötényt előszedni.

— És ki az a fiatalember? ismerem?

— Meghiszem azt... Most megindult a találgatás. A leány faggatta édesapját, felsorolta ismerőseit egymásután, de mindig csak tagadó választ kapott.

— Nem az... nem az... Végre kifogyott Janka az ismerősökből és türelmetlenül, félig síró hangon kérdezte:

— Nem az... nem az... akkor kiesoda?

— No, majd segíték, — felelte Fazekas. — Néhány hónappal ezelőtt fenn voltál nálunk a hivatalban... Emlékezel?... a fiatalok hamar körülvettek... nagyon jól mulattatok... Különösen az egyik, az sok szépet, sok kedvesét mondott neked... a leg-sinosabb köztüük...

— Gerde Tivadar...

— Micsoda kitünő memória! — kacagott Fazekas, az bizony, galamboskám. Gerde Tivadar, az inég harmad-negyednap is beszélgetett rólad... De még azután is emlegetted... Nos, most már tudod, ki lesz a vendégünk... hát mi lesz azzal a törnyos frizurával, mi?

A leány elpirult és elszaladt. Az öreg Dániel nagyott nevetve nézett utána.

Most belépett a felesége.

— Megmondtad Jankának, ki jön?

— Nagyon faggatott...

— Nem tesz semmit, hanem te, Dániel, azután csakugyan eljön Gerde...

— Gerde... Gerde... — dohogott az öreg: — te úgy beszélsz róla, mintha a sarki hordár volna. Az nem Gerde... hanem az nagyságos Gerde Tivadar titkár ur, méltóságos Gerde Ákos miniszteri tanácsos fia.

— Hát jó... nagyságos titkár ur... hogy beszélték meg az ügyet, mi?

— Ravaszul, nagyon ravaszul. Kitünően csináltam. Tudod, Gerde edig csak segédtitkár volt; a múlt hónapban neveztek ki titkárnak. Mindnyájan gratuláltunk neki; természetesen én is. Azután többek között azt mondtam: — No, kedves titkár ur, most már van előkelő állása, szép jövedelme, csak egy kis menyecske kell még a házhöz, aztán néhány gyerek és tudom, hogy nem eszrélna a római pápával se.

— Jól beszélte, — fejezte ki meglepedését az asszony.

— Erre titkár ur megveregette a vállamat és azt mondta: — De hol kapni olyan menyecsket, Fazekas bácsi. Nem könnyű az! Szép is legyen, jó is legyen, jó lelki is legyen... — No, akad, akad... — feleltem én. A titkár ur kételkedve esóvála meg a fejét, aztán egyszerre felkiáltott: — Igaz ni, Fazekas bácsi, magának is van egy szép leánya... — En érre szerényen húzogattam a vállam: de ő tüzeskedni kezdett: — Be-esületemre mondom, Fazekas bácsi, gyönyörű leány... és milyen okos, milyen kedves... bájos kis teremtes. Igazán sajnálom, hogy most már nem jön soha ide a hivatalba... hogy is hívják? ugye Jankának?... Látja még emlékszem a nevére, sokat gondoltam róla... nagyon sokat...

— Azt mondta? — kérdezte méhőn Fazekasné.

— Azt, nagyon sokat...

— Derék ember, no és?

— És így folytatta: — Ha ismeret előjön a hivatalba magához, met előjön a hivatalba magához, szőljön ám nekem. Fazekas bácsi, megigéri? Azt mondtam, hogy megigéri. Ettől a naptól kezdve látott, mindig azt kérdezte:

— Fazekas bácsi! mit csinál a szép Janka kisasszony? Nem volt még itt?

— És így ment heteken át. Egyszer, amikor a titkár ur ismét előfogott, hogy a Janka így, meg a Janka úgy, azt mondtam neki: — Ejnye, titkár ur, csakugyan olyan nagyon szeretné látni az én Janká leányomat? — Azt mondta, hogy: bizony ugy van. — No, akkor... — szóltam én — legyen szerencsém, titkár ur, látogasson meg. Nagyon szívesen látjuk ebédre, én is, a feleségem is, de a Janka leányom is, mert ő is sokat emlegeti a titkár urat.

Fazekasné helyeslőleg bólintott.

— Jól van, Dániel... okosan... ügyesen beszéltél... hát a titkár ur mit mondott?

— Először kissé meglepődött, de aztán így szólt: — Brávo, Fazekas bácsi! ez a megoldás kitünő... elfogadom a meghívást... valamelyik vasárnap csakugyan meglátogatom.

— Aztán abbamaradt a dolgom. Hanem a titkár ur mindig emlegette a Jankát. Nagyon sokat gondolatolt róla... Elég az hozzá, de gondolhatott ismét kérdésösödött. Azt mondtam neki erre: Köszönöm kérdésed, jól érzem magát és várja a titkár urat ebédre... Gerde ur élnévette magát.

— Aztán jól főz?

— De bizony jól... az anyja tanítványa — feleltm én.

Fazekasné meglepedése jeléül nagyokat bolingtotatott fejével.

— H-lyes, Dániel... erre... — Erre, azt mondta a titkár ur: Fazekas bácsi, a lányát is szeretném látni, abból is szeretnék enni, amit az aranyos, szép kezeis kéivel főz. — Vasárnap szívesen lát-e?

— Szívesen bizony, titkár ur — feleltem én. — Akkor hát elmegyek! — mondta ő. Így volt.

Fazekasné elgondolkodott.

— Hát eljön...

— El...

Az öreg számtiszt areza sugárzott, kezeit dörzsölgette és vidáman járkált fel és alá a szobában. Az asszony rászólt.

— Te persze már azt hiszed... — Igenis, azt hiszem... nagyon tetszik neki Janka... annyit beveztek róla... Jankának is tetszik... ezt a látogatást majd követi a második... a harmadik... meg fogják egymást szeretni... nincs semmi akadály...

Aztán kissé elfogódott lett, nagyott sóhajtott, kezeit összehette és felfőlászokodott.

— Óh, én Istenem... segits meg minket... —

Az asszony megilletődött arezal nézett maga elé.

— Miért ne lehetne... már volt rá eset... milyen nyugodtan élénk azután...

— En még soron kívül egyet ugrának a hivatalos lajtorján... könnyen menne... hiszen vöm titkár... azután nyugdíjba megyek...

Janka nyitott be.

— Szabad? — kérdezte vidáman.

— Csak gyere, édes leányom, — felelte Fazekas. Azután megézirgatta, megveregette a leány hajnalpiros arczát, majd nem bírvamagával — átölelte, magához szorította, megcsókolta.

— Mi az apuska?

— Semmi, fiam, jól esett! — nevetett az öreg.

— Most ne szerelmeskedjétek, hanem előre! Janka, teríteni! A vendég mindjárt itt lesz. Ugyan szép volna, ha akkor kellene kapkodni...

Fazekasné kisietett a konyhába. Fazekas pedig nagy buzg-

Tavaszi dal.

Irta: **Vértesy Gyula.**

Tavas, az még nincsen;
De legyek, már vannak.
Tavas, tán nem is lesz?
Csak árnya tavasznak?

Verőfény se lesz tán?
De szunyog, légy, bőven.
S ibolya se máshol,
csak temetőben?

Hóvirágok helyett:
tífusbacilluszok. —
S szürmokról zengenek
tavaszi rigmusok.

Várjuk a kolerát
és a pestist szinte,
hátha egypár költőt
mégis csak elvinne!

Virágfakadásra,
csókra, senkise vár.
Régi tavaszoknak
híre sincsen meg már.

Tavas kisasszonyból
gyászfátyolos nő lett. —
Utján virág helyett
tűskék, gazok nőnek.

Szép tavaszi kisasszony
örög néni lett már. —
Hiába, az idő
szép felett is eljár!

Vagy tán csak én látok
mindent szomorunak?
Más lelken nyomá sines
tavaszi borunak?

Csak akinek lelke
olyan mint az enyém, —
az lát tavasszal is
mindent oly feketén.

Az lát maga körül
mindent feketének, —
az nem tud örülni
ébredő ibolyák
pajkos, kék szemének...

kezdett, de nem mert Jankára nézni.

Fazekasné visszajött, leült. Kis idő múlva megállt.

— Várjunk még? egy óra...

— Várjunk...

Vártak. Fazekas azután valami történet elbeszélésébe kezdett.

— Furesa kis eseten mulattunk ma a hivatalban. Még most is nevetek, ha rá gondolok...

Szeretett volna nevetni, de seholgy sem ment. Abbagyta tehát a történetet. Se a felesége, se Janka nem vették észre, hogy elhallgatott. Lopva az órára nézett. A mutatók rettenetesen rohantak. Mintha csak kergette volna őket valaki. Fazekas azon gondolkodott, hogy valamit kellene csinálni... titokban... hogy ne észadjanak ennyire... mindenféléravasz tervek forogtak agyában, amikor a kis esengő szapora esilingeléssel megszólalt az előszobajtaján.

— No, de most csakugyan esengettek! — kiáltott boldogan Fazekas. — Anyjuk, nyiss ajtót...

— Menj te —

— Nem... azaz igen... külföldben majd a Julesa...

Hallgatódzott.

— Már künn van... beszélget a Julesával... elibe megyek... fogadom... ez így illik.

Már akarta kinyitni épen az ajtót, mikor Julesa lépett be.

— Ezt a levelet hozták...

Fazekas ijedten nézett feleségére, leányára, azután remegő kezével bontotta fel a levelet. És olvasta. Gerde írta. Fontos dolga van. Azt hitte, el tudja halasztani, de lehetetlen volt. Tehát nem jöhet.

Volt ott még más udvariaskodás is, de Fazekas el sem olvasta.

— Nem jön... nem jöhet... dolga akadt...

Nem folytatta, mert szája olyan keserű lett, mintha epét evett volna, és valami szörnyen fojtogatta a torkát. Alig tudta még kiszorítani e néhány szót,

— Hát jó... üljünk le... és együnk...

Fazekasné kisietett, mert érezte, hogy nagyon erős szavakat találna mondani. Inkább a Julesára mordult rá, hogy miért nem tált már. Azután oly alaposan tett le egy tálat, hogy a fenéke menten kiesett.

Janka az ablaknál állt, halovány volt, akár a esipke, mely ruháját diszította. Az apja vigasztalta.

— Ne busulj... ne bánst az leányom... megcsik ez... az ilyen előkelő urnál sokszor előfordul... majd eljön máskor... szívesen fogadjuk...

Janka felsikoltott.

— Apa... nézd... Gerde... Fazekas az ablakhoz ugrott.

— Hol?... —

— Ott... ott a kocsiban...

Fazekas kinézett. Csakugyan. Gerde ült a könnyű, tovairamodó kocsiban. Mellette egy nagykalapu, fehér prémebe burkolt nő, akinek az ölében hatalmas virágoskor feküdt. Gerde bizalmasan hozzáhajolt és úgy beszélte. A nő gögösen, kihívóan nézett rá...

Janka odaborult apja vállára és sirni kezdett. Az öreg dühösen tört ki.

— Mit mondtam?... hogy eljön máskor... hogy szívesen fogadjunk?... Jankicám... úgy kidobom, hogy a lába se éri a földet... És csak merjen még engem Fazekas bácsinak hívni vagy kérdészőjéék felőled... tudom Istenem hozzávágom a földlepedőt adott a kezébe.

— Hízlelget a hájastejű hadve-zérnek, hogy olyan ember legyen

Spartacus.

Irta: **Zilahy László.**

Marcus Falceidius Hilo a délutáni álmából ébredt fel s lassan feltápászkodva a puha kerevetéről, nehézkes, otrombá lépésekkel indult a fürdőszobába, hogy a hideg vízből egy kis életet merítsen. A márványmedence mellett már felkészülve várta a kedvenc rabslzolgája, Spartacus, aki a fürdés után megtörölni és megdöngönyözni szokta az urat. Most is bizalmasan mosolyogva, de szolgáló alázatossággal állott a lépésnél, hogy a gazdját lesegítse, mert a lépések sikosak voltak s a kövér Hilo bizony eleszett volna, ha valaki nem tartja a karját lemenés közben.

— Mi újság, fiu? — kérdezte a nagy ur.

— Semmi, uram. Azaz, hogy mégis... — válaszolt a "fiu", aki valóságos óriás volt a gazdája mellett... De azt majd a derék Stichus fogja neked jelenteni.

— Mit? Stichus?... Talán megérkezett a leány?

— Igen, uram, Stichus kiment előbe a kikötőbe. Mire megfordul, már itthon is lesznek.

Hilo egy kis türelmetlenséggel a szívével nézett a pompás szokókat felé, amely mint a szálíngó virágillat az éhes méheket, — úgy esalogatta magához lebulló eseppejével, s legjobban szeretete volna a mai fürdést elhalasztani és azonnal menni a leány elé. De hiába... Stichus még nincs itthon, mert azóta már jelentkezett volna, tehát várni kell s a várakozást legjobb a fürdésellel kellemesebbé. Hagyta hát, hogy Spartacus leszedje róla a ruháit és megadással lépett a medencébe, amelynek a víze alaposan megmozdult, amikor a házu ura hatalmas kerületű testével belémerült.

A hideg víz küzlte a délutáni álom bágyadságát az egész testéből és képessé tette arra is, hogy gondolkozzék. Megkérdezte Spartacustól:

— Minden készen van estére?

— Ahogy én tudom, minden, dicső uram.

A szakácsok, a ezukraszok, a kertészek, az ételhordók, a mulattatók, az énekesek, a táncosok, a bűvészek, mind tudják a kötelességüket?

— Ó, uram, bizonyára mindenkít megtanított a derék Stichus...

— Te, Spartacus, tudod, hogy te is szerepelni fogsz ma este?

— Most hallom először a parancsodat, uram.

— Gladiatorok lesznek. És te vívni fogsz. Ugy, mint régen. Emlékszel még, fiu?

— Ó, uram!... — kiáltott a rabslzola és az arezán fájdalmas boldogság ragyogott. — Egész fiatal életem elvonult előttem. Láttam magát a porondon a nagypallosos óriások között, mint győztes, koszoszorsú hóst, akit egy esaszár és egy esaszárné keze hízkelvedve simogatott végig a véres öklöklés után. Azután látta a bukását: amikor egy germán vadállat letrőte őt és ő ott fetreggett szögyenkeze, diűös könnyek között a homokban és várta, áhitotta a halált, amely megváltaná a gyallázattól. De megkímélték. Ki tudja, micsoda örült szeszély volt az az aréna vesztellekü közönységétől... Nem kellett meghalnia. De a gazdája tuladott rajta. Megvette a vásáron a dicső Marcus Falceidius és kard helyett fürdőszivaesot, pajzs helyett furdolepedőt adott a kezébe.

Hízlelget a hájastejű hadve-zérnek, hogy olyan ember legyen

a rabslzolgája, aki három év alatt több embert ölt, mint ő negyvenéves katonáskodás alatt, amikor bizony sohasem lelkesedésből, hanem mindig csak kényszerűségből vette a kezébe a rövid kardot. Miért harezoljon a vezér, mikor ott vannak a katonák?! — ezt a kérdést szegzte ön maga ellen, valahányszor lelkiismeretében a sértett becsvágy megszólalt, mert mind a mellett szeretete volna, ha két kezét hadseregek gyilkosának nevezhette volna. Aztán meg számítás is volt tőle, hogy Spartacust a házba vette maga mellé. Nagyon jól tudta, hogy Rómában senkinek sem biztos az élete, aki csak egy kicsit is kiemelkedett a közélet posványából, róla pedig azt még az ellen-ségei sem mondhatták, hogy tétlen lett volna és a hon ügyeivel nem törődő, hiszen egész életét a fórumon és a háborúkban töltötte el s háza állandóan tele volt Róma közéletének legkíválóbb és legnépszerűbb alakjaival. Arra gondolt, hogy ha tényleg elérkeznek az az időpont, amikor éreznie kell a népszerűtlenség nyomzóató viharát, vagy épen személyes épségét veszélyeztetné valakinek a haragja, aki biztosabbnak vélte a hatalmát, ha Falceidius Hilo nem él a világon: Spartacus majd védelmére lesz. Ez az óriás husz emberrel is elbir, ha megvárja esontos ökleit, — hát még ha kardot kap, vagy tört a kezébe, akkor utat nyit a menekülő urnak, tömegeken át is. Azért tette meg legbizalmasabb szolgálójának, reábita a teste őrlzetét és mindig megnyugvást érzett, ahányszor a rabslzola rettegget természetét a mélységből végigmérte.

Mikor kilibiezkolta magát a hideg vízben, nagyokat fújva, felmászott a lépcsőn és átengedte magát Spartacus ölésének, aki megtörölgette a testét. Azután végigfélküdt egy ruganyos pamutlan és jősös nyögősekkel türte, hogy a fiu végigdöngözkölje a derékát, amíg csak bele nem izad a fardászába. Most jöttek az illatos olajok és kenőcsök, végül a puha selyemruha, hús szelét hajtó toll-legyész, — és a ház hatalmas ura épen elkészült a délutáni öltözökösével, amikor az oszlopok árnyából egy sovány fekete rabslzola surrant elő és mélyen meghajolva mondta:

— Dicső uram, várom kérdéseidet.

Stichus volt, a kitünő hadvezér háznagy, akinek vállaira hezedett minden gond, amivel oly pazar bőségű és fényű háztartás jár, amilyen a Falceidius volt. Ennek az embernek az arezán látszott, hogy szinte beleőrül a tömérek teendőbe, de viszont a szeme büszke fényben ragyogott, mert még olyan nap nem virradt rá, amelyen a kiadott parancsokat a legtokéletebben elintéznie lett volna képes. Ez az ember volt Hilonak egyetlen, legdrágább kincse, akit egész Itáliában esodálkozó áhitattal emlegettek az emberek s akiért még a esaszár is irigykedett Falceidiusra. Ha Spartacus Hilo testét jelentette, úgy Stichus a lelket: ő volt a legfőbb büszkesége, öröme, dicsősége. — hálás volt neki, mint aki fényt áraszt rá és hálából már régen felszabadította volna, ha nem félt volna attól, hogy Stichus, mielőtt rendelkezhetik ön-maga felett, elhagyja őt, aki egy karthagoi szuffetától szerezte ki és máshoz áll be az ő örök báná-

Marcus Falceidius Hilo aréna felderült, szélesen mosolyogva változott, amikor drága és kitünő

BANKÁROK.

oly bankcégeket amelyekhez honfian fordulhatnak ügy pénabeték jyjából.

AK ALLAM.

SAVINGS BANK, 10 William Street, New York.

AK ALLAM.

SAVINGS BANK, 10 William Street, New York.

AK ALLAM.

SAVINGS BANK, 10 William Street, New York.

AK ALLAM.

SAVINGS BANK, 10 William Street, New York.

AK ALLAM.

SAVINGS BANK, 10 William Street, New York.

AK ALLAM.

SAVINGS BANK, 10 William Street, New York.

AK ALLAM.

SAVINGS BANK, 10 William Street, New York.

AK ALLAM.

SAVINGS BANK, 10 William Street, New York.

AK ALLAM.

SAVINGS BANK, 10 William Street, New York.

AK ALLAM.

SAVINGS BANK, 10 William Street, New York.

AK ALLAM.

SAVINGS BANK, 10 William Street, New York.

AK ALLAM.

SAVINGS BANK, 10 William Street, New York.

AK ALLAM.

SAVINGS BANK, 10 William Street, New York.

AK ALLAM.

SAVINGS BANK, 10 William Street, New York.

AK ALLAM.

SAVINGS BANK, 10 William Street, New York.

